

ECHO MUZYCZNE

Wychodzi z początkiem
każdego miesiąca
Prenumerata roczna

\$2.00

Pojedynczy numer 25c

Ceny ogłoszeń według umowy

Wszelkie korespondencje
oraz prenumeratę nad-
syłać na adres poniżej
podany.

ECHO MUZYCZNE

Miesięcznik poświęcony muzyce kościelnej i świeckiej
Oraz zespołom muzycznym i teatralnym

DODATEK MUZYCZNY I TEATRALNY W KAŻDYM NUMERZE

THE MUSICAL ECHO

Issued during the early
part of every month
Subscription per year

\$2.00

Single copy 25c

Advertising rates on application

All communications
should be sent to the
address given below.

ECHO MUZYCZNE—"THE MUSICAL ECHO" 1505 Tell Pl., CHICAGO, ILL. U. S. A.

ROK V

PAŹDZIERNIK—OCTOBER 1928

NUMER 10.

KSIĄDZ EUGENJUSZ GRUBERSKI

Kanonik honorowy Kapituły Płockiej

Szambielan Papieski, Proboszcz par.

Czerwińsk, Muzyk i Kompozytor

RODZIŁ się 27 grudnia 1870 r. w Płocku. Po ukończeniu nauk w gimnazjum płockim zapisuje się do Konserwatorium Muzycznego w Warszawie, skąd po otrzymaniu świadectwa

nauczyciela muzyki, posłuszny wewnętrznemu powołaniu, wstępuje do Seminarjum Duchownego w Płocku. Po ukończeniu Seminarjum otrzymuje święcenia kapłańskie 3 kwietnia 1893 r. i oddaje się pracy duchownej, jako wikariusz przy katedrze płockiej, a jednocześnie i pracy muzycznej, jako organizator i dyrektor chórów katedralnych, jako nauczyciel śpiewu w Seminarjum Duchownym, jako redaktor "Śpiewu Kościelnego", jako organizator "Towarzystwa Muzycznego", jako organizator szkoły organistów, nie zaniedbuje i pracy kompozytorskiej w dziedzinie muzyki kościelnej i świeckiej.

Zmęczony wielostronną pracą w Płocku, pragnąc większego spokoju, by bardziej oddać się Bogu, społeczeństwu i natchnieniu, podaje się na probostwo w Czerwińsku, które obejmuje we wrześniu 1907 r.

Nie znajdując jednak upragnionego spokoju, oddaje się z całym zapałem odbudowie starożytnego klasztoru i kościoła, przywracając mu znaczenie w historii sztuki. Obowiązki proboszcza pełni z całym poświęceniem i oddaniem — jako gorliwy kapłan, jak troskliwy ojciec, jak wielki obywatel, jak gorący patriota — gotów na każde wezwanie nieść pomoc duchową, bądź materialną, stawiając siebie na ostatnim planie.

Pomnik Ks. Eug. Gruberskiego

Ciąg dalszy na piątej stronie

"THE MUSICAL ECHO"

Issued during the early part of every month.

Subscription per year \$2.00. Single copy 25c

Published by

B. J. ZALEWSKI

1505 TELL PLACE, CHICAGO, ILLINOIS

PROSPEKT ECHA MUZYCZNEGO

ECHO MUZYCZNE będzie wychodzić co miesiąc, o kilku-nastu stronicach na dobrym papierze w kolorowej okładce.

ECHO MUZYCZNE nie będzie niczym urzędowym lub pół-urzędowym organem i tym samym, — pismem niezależnym od nikogo.

ECHO MUZYCZNE udzieli swych szpalt każdemu, o ile korespondencje zgadzać się będą z kierunkiem pisma naszego.

ECHO MUZYCZNE będzie gorliwym propagatorem zaprowadzenia po chórach amatorskich elementarnych zasad muzycznych, jako też czytanie nut głosem.

ECHO MUZYCZNE nie bierze odpowiedzialności za artykuły "nadesłane" i o ile w nagłówku znajdzie się wyrażenie "nadesłane" co oznacza to samo, że pismo nasze powatpuje w prawdziwość treści, lecz zamieszcza takowe z obowiązku neutralnego, zaś odpowiedzialność bierze na siebie ten, kto będzie podpisywał pod artykułem.

ECHO MUZYCZNE usilnie propagować będzie, aby w szkołach polskich zaprowadzonym był jednolity system nauczania dzieci śpiewu, oraz uczenia pierwszych zasad muzycznych i czytania nut głosem.

DZIAŁ OGŁOSZENIOWY

Pod rozważę przedsiębiorcom, kupcom, wogóło wszystkim, którzy mają cośkolwiek na sprzedaż, a nawet gdyby ktoś chciał coś zakupić.

System amerykański w handlu polega li tylko na ogłaszaniu się w pismach, dlatego zbytnie byłoby rozwodzić się o tej sprawie za szeroko, lub wmawiać w kogoś, ażeby się ogłaszał, gdyż ta sprawa jest ogólnie w handlu zadczydowana, że kto chce interes zrobić, **ZMUSZONYM JEST OGŁASZAĆ SIĘ.**

Klijentela nasza składa się przeważnie z osób zamożnych, często robiących zakupna nieomal w każdej gałęzi interesu, dlatego też kupcy i przemysłowcy powinni swój towar stała ogłaszać w "ECHO MUZYCZNE", a napewno nie pożałują tego, bo rezultat z ogłoszeń powinien być zadawalniający.

Nasze kolumny ogłoszeniowe są szerokie 3¼ cala, czyli jednocalowe ogłoszenie mieści w sobie 3¼ kwadratowych cali, pomieścić można prawie dwa razy tyle treści, jak w podobnym ogłoszeniu w innych pismach, w których kolumny są węższe. Szpalty naszych ogłoszeń będą tej samej szerokości, jak w niniejszym cyrkularzu.

Jeżeli przez ogłaszanie się można zarobić net \$100.00, lub \$50.00, a choćby nawet \$25.00 tylko, to tą samą sumę kupiec traci jeżeli zanlecha się ogłaszać, dlatego też spodziewamy się, że ogłoszenie swe nadesłanie nam Pan **ZARABIA**, aby w następnym numerze w "ECHO MUZYCZNE" było takowe zamieszczone, bo spóźnienie spowoduje stratę w interesie.**CENY ZWYKŁYCH OGŁOSZEŃ OD STRONY 9x6½**

Na okładkach zewnątrz jednorazowo: Cała \$100.00, Pół \$50.00,
 ¼ \$25.00, ⅓ \$12.50, 1-16 \$6.25, 1-32 \$3.12
 Na okładkach wewnątrz jednorazowo: Cała \$75.00, Pół \$37.50,
 ¼ \$18.75, ⅓ \$9.38, 1-16 \$4.69, 1-32 \$2.35.
 Gdziekolwiek, nie na okł. jednorazowo: Cała \$50.00, Pół \$25.00,
 ¼ \$12.50, ⅓ \$6.25, 1-16 \$3.12, 1-32 \$1.56.

Ogłoszenia "Reading Matter" po 25c od wiersza

ORGANISTA z długoletnią praktyką, kawaler w starszym wieku, poszukuje posady. Echo Muzyczne, 1505 Tell Pl., Chicago, Ill.

ORGANISTA i nauczyciel śpiewu, z odpowiednią rekomendacją, poszukuje posady w Chicago lub na prowincji, specjalnością prowadzenie chórów wielogłosowych. Adres: **ECHO MUZYCZNE, 1505 TELL PLACE, CHICAGO, ILLINOIS**

KWIACIARKA (314) Casotti-Zalewski (Młodość i piękność mam) na głos średni z fortepu. Wydanie poprawne z okładką w kolorach; inni sprzedają po 30c, nam proszę nadesłać tylko 11c z pocztą. Tenże utwór na dwa głosy 31c z pocztą.

BIAŁY MAUR - GWIAZDY GASI (3348) Osmański-Zalewski na fortepu. Wydanie poprawne z okładką w kolorach; inni sprzedają po 20 i 25 c, nam proszę nadesłać tylko 11c z pocztą.

POŁONEZ OGÓLSKIEGO (3100). Pożegnanie Ojczyzny, na fortepu. Wydanie poprawne z tytułową okładką, przedstawiającą "Wesele w Ojcowie", gdziekolwiek 25c, u nas 11c z pocztą.

**ECHO MUZYCZNE, 1505 TELL PLACE
CHICAGO, ILL., U. S. A.**

Czas odnowić prenumeratę Echa Muzycznego na rok 1928 i nadesłać \$2.00

**UNIwersalny SAMOUCEK
POCZĄTKOWYCH ZASAD MUZYKI**

— I —

ŚPIEWU ZBIOROWEGO

Czterdzieści (40) stronic. Cena 25c Netto

**Podręcznik do nauki
śpiewu zbiorowego.**

Część Teoretyczno-Praktyczna

Uzupełnił B. J. Zalewski

**KOMU NIEZBEDNYM JEST
TEN PODRĘCZNIK**

Małemu dziecku z najniższej klasy. Studentom wyższych szkół. Muzykowi na różnych instrumentach. Nauczycielom i nauczycielkom. Organistom chórów kościelnych. Nauczycielom chórów dziecięcych. Siostrzom zakonnym przy parafjach. Solistkom, solistom i artystom. Każdemu śpiewakowi lub śpiewaczce. Członkom w chórach parafjalnych. Członkom w chórach narodowych. Dzieciom w chórach dziecięcych. W seminarjach duchownych. Księżom i zakonnikom. Kompozytorom studującym harmonję. Profesorom zakładów naukowych. Zakładom naukowych męskim i żeńskim.

**Wogóło: — Wszystkim tym, którzy zajmują się
śpiewem lub muzyką**

Czy szewc może być astronomem? Niel... On może być tylko porządnym szewcem, o ile z dokładnością uczył się tego rzemiosła. — Czy różne zespoły możemy nazwać chórmi śpiewaczymi, które nieznają nut, ani też wstępnych wiadomości muzycznych? Niel... Są to towarzystwa, które nieprawnie przywłaszczają sobie tytuły wielkich ludzi w świecie muzycznym, lub godia śpiewaczce, nie mające nic wspólnego z muzyką lub ze śpiewem.

Chcąc być prawdziwym chórem śpiewaczym i być poważanym nie tylko u swoich, lecz także i u obcych, konieczność wymaga zaznajomić się z nutami z Uniwersalnego Samouczka śpiewu Zbiorowego, z którego po pewnym czasie (po 25 lekcjach) może pokonać wstępne wiadomości muzyczne i nosić prawnie tytuł godia śpiewaczego lub naszych sławnych mężów: — Chopina, Moniuszkę, Paderewskiego, Żeleńskiego i t. d., a nie ustając w dalszej pracy w wokalizowaniu i czytaniu nut głosem, można dojść do perfekcji pierwszorzędnego chóru, których niestety na wychodźstwie nie mamy. Który z chórów pierwszy zrozumiał doniosłość tego znaczenia? niechaj zawiadomi "Echo Muzyczne."

**ZESZYT PIERWSZY ROZMIARU 5x7
(B. J. Z.) WYD. MUZYCZNE (B. J. Z.)
1505 Tell Place, Chicago, Illinois**

OD REDAKCJI

ECHO MUZYCZNE, które nie jest subwencjonowane przez jakąkolwiek organizację, lecz finansowo oparte li tylko na abonamencie czytelników, nie jest w stanie udzielić kredytu nikomu, dlatego też upraszamy o nadesłanie prenumeraty zgóry, oraz o odnowienie prenumeraty, czy to w czasie roku, lub na rok następny.

Wielką krzywdę czynią ci, którzy zalegają za prenumeratę a nie raczą uiścić się z takowej; przecież czytelnikom naszym powinno rozchodzić się o podtrzymanie pieśni polskiej i mowy ojczystej, jeżeli Echo Muz. tę czynność wypełnia. Prosimy o uregulowanie.

Z każdym dniem Echo Muzyczne zdobywa coraz więcej prenumeratorów, ludzi poważnych z zakładów naukowych, a nam najbardziej dodaje otuchy, że chóry jak kościelne tak i narodowe, nadsyłają zamówienia na "Echo" tak, że numer okazowy (z dodatkami) jest na wyczerpaniu i wysyłamy tylko zwykły, bez dodatków.

Wprowadziliśmy trzy nowe działy dla naszej młodzieży, t. j. sztuczki teatralne dla samych dziewcząt i także dla chłopców, oraz monolog; uważamy to za konieczne, by młodzież polską więcej zainteresować na tem polu, bo publiczne występy na scenie dodatnio oddziałują na umysłach tychże.

Stopniowo wprowadzamy różne ulepszenia, — jak: "Kronikę Chóralną," "Wiadomości z bieżącej chwili" i t. d. Staramy się usunąć analfabetyzm w chórach i zaprowadzenie w tychże wykładów początkowych zasad śpiewu i muzyki, jak to już zapoczątkowaliśmy dział elementarny p. t. "Teoretyczno-Praktyczna Szkoła Śpiewu."

Mamy w przygotowaniu dzieło bardzo poważne i niezbędne dla chórów amatorskich, Uniwersalny Samouczek początkowych zasad muzyki i śpiewu zbiorowego, które zrobi ogromny przewrót w naszych chórach, bo po kilku nawet lekcjach z Uniwersalnego Samouczka, śpiewak lub śpiewaczka, a nawet dziecko małe ze szkoły parafjalnej, pozna nuty, dzielenie i wartość tychże.

Dzieło to już jest do nabycia w redakcji "Echa" w cenie 25c za zeszyt pierwszy, i sprzedajemy takowe po cenie kosztów bez zarobku, a zarazem zamieszczać takowe będziemy i w piśmie, by tylko podnieść chóry zbiorowe, a przez to samo wykorzenić analfabetyzm, a gdy tego dopniemy, dopiero wprowadzimy inne nowe działy.

Do tak poważnego dzieła "Podniesienia Śpiewu i Muzyki do pewnych wyżyn doskonałości, konieczną jest współpraca wszystkich tych czynników, którzy zrozumieli, że po sztuce piękna, wartość nadego narodu jest cenioną i uznawaną.

Dlatego też prosimy każdego z naszych abonentów, by w miarę sił i możliwości zdobył nam jak największą liczbę prenumeratorów, a już przez to samo daje podwalinę pod gmach trwały i jest niejako fundatorem tak bardzo zaniedbanej placówki tu w Stanach Zjednoczonych.

Nie jesteśmy w stanie płacić komiśowe, biorąc pod uwagę tak niską cenę, \$2.00 za roczną prenumeratę z dodatkami, które wynoszą około \$6.00, co przy dzisiejszych stosunkach drożyzny, absolutnie "zbogacenie się" jest wykluczone i wierzymy w to, że znajdzie się jeszcze tyłu dobrze myślących krzewicieli pieśni i muzyki polskiej, którzy piśmu więcej dopomogą aniżeli za pieniądze.

Cieszy nas to bardzo, że "Echo" pobudza do życia chóry już dawno uspione, jak to odbieramy wiadomości z różnych miast, co nas tembardziej upewnia, że pismo takie nietylko że jest potrzebne, lecz konieczne być musi, a przytem egzystencja jego jest zapewniona, jeżeli spełnia należycie swój cel wytknięty, który już w początkach swej działalności przynosi korzyść społeczeństwu.

Warto jest każdemu miłośnikowi śpiewu i muzyki zdobyć choćby jednego abonenta dla "Echa," bo przekona się zaraz, jakie zadowolenie czuć będzie w sobie, dlatego też prosimy to robić zaraz, bo kto zaraz daje — dwa razy daje.

Prosimy przeczytać odwrotną stronę (stronica czwarta), by upewnić się o doniosłości znaczenia pisma naszego, które w zupełności zasługuje na to, by takowe rozpozszechnić jak najwięcej — z pożytkiem dla całego wychodźstwa.

B. J. Zalewski,

Wydawca i Redaktor.

"The Musical Echo" (Miesięcznik)

Do Miłośników Śpiewu i Muzyki Polskiej

Echo Muzyczne jest jedynym polskim pismem muzycznym w Ameryce, które stale i regularnie wychodzi, począwszy od 1go stycznia 1924 r., a którego zadaniem jest — pielęgnowanie śpiewu i muzyki ojczystej.

Echo Muzyczne, jako pismo samodzielne, które nie jest niczym urzędowym lub półurzędowym organem, utrzymuje się o własnych siłach, opartych na abonamencie czytelników i nie jest wydawane dla zysku, zaś wszelką nadwyżkę wkładamy w pismo, powiększając takowe i ulepsząc w doborze treści i t. p.

Echo Muzyczne napewno będzie zaabonowane przez sz. p., bo tem samem przyczyni się w powstrzymaniu zaniku pieśni i muzyki polskiej, oraz mowy ojczystej tu na wychodźstwie.

Echo Muzyczne rocznie kosztuje \$2.00 za 12cie numerów, w których prócz doborowej treści, ponadto pomieszczone są działy: a) techniczny o śpiewie i muzyce, b) dodatki muzyczne, c) dodatki teatralne. Wartość samych dodatków wynosi sumę około \$6.00.

Pozamiejscowi proszeni są włożyć do listu sumę \$2.00 i przysłać takowe w załączonej kopercie, miejscowi zaś niechaj odwiedzą naszą redakcję, lub zatelefonują Armitage 2156, pod jakim adresem mamy "Echo Muzyczne" wysyłać.

ROCZNIKI ECHA MUZYCZNEGO

są do nabycia

Numer Wstępny z nutami.....	\$0.25
Rocznik 1924 (bez nut).....	1.10
Rocznik 1925 z nutami.....	2.25
Rocznik 1926 z nutami.....	2.25
Rocznik 1927 z nutami.....	2.25
Rocznik 1928 z nutami w prenumeracie.....	2.00

UWAGA: Roczniki 1924, 1925, 1926, 1927 na wyczerpaniu; zamawiać zaraz.

Adres Redakcji:

ECHO MUZYCZNE — THE MUSICAL ECHO

1505 Tell Place

Chicago, Ill., U. S. A.

Drukarnia: "Echo Muzyczne"

przyjmuje zamówienia

Na Wszelkie Roboty Drukarskie

Naszą specjalnością zamówienia pozamiejscowe; prosimy przysłać wzory. Przesyłkę opłacamy sami.

Drukujemy i dostarczamy:

Wizytówki. Nagłówki listowe, Koperty z nagłówkiem, Bilety balowe, Rozrutki, Rachunki z nagłówkiem, Afisze duże Zapytania na wszelkie inne druki, jak Konstytucje, Nuty, Pocztówki, Druki w kolorach i t. d. odpowiadamy zaraz, załączając jednocześnie ceny co do zamówionych druków.

Prosimy zgłaszać się do:

DRUKARNIA "ECHA MUZYCZNEGO"

1505 TELL PLACE, CHICAGO, ILL.

Czas odnowić prenumeratę Echa Muzycznego na rok 1928 i nadesłać \$2.00

Książki Tyczące się Muzyki i Inne Dzieła Dzieła Teoretyczne w Zakresie Muzyki oraz Nowości Muzyczne

O znaczeniu etycznym muzyki. B. Kompfówna.....	35c
Najważniejsze przepisy dotyczące muzyki kościelnej. E. Gr.....	85c
Stanisław Moniuszko, 1819-1919. A. Koehlerówna.....	40c
Muzyk jako przewodnik zespołów. W. Rzepko.....	10c
Uniwersalny Samouczek do śpiewu i muzyki. P. Maszyński.....	25c
Szkola Śpiewu (Elementarne Zasady) M. Hobrowski.....	35c
Zbiór 30 Pieśni na 3 i 4 gł. żeńskie (szkolne). L. d'A. Dietz.....	1.60
Ośmiu utworów muzycznych do śpiewu i na fortepian.....	50c
Artykuły Redakcyjne o śpiewie i muzyce I. B. J. Zalewski.....	35c
Artykuły Redakc. o śpiewie i muzyce, zes. II. B. J. Zalewski.....	35c

Sztuczki Teatralne dla Młodzieńców

Czarny i Biały Murzyn, żarcik sceniczny. 7 osób.....	20c
Fatalna Kielbasa, krótkowidła w 1 odsłonięciu. 5 osób.....	15c
Narodziny Pieśni. 6 osób, komedia w 1 akcie. R. Rol.....	15c
Trafił Marek na Marka. 8 osób, komedia w 1 akcie. W. Alp.....	25c
Jakem Anatol Pafnucy! 9 osób, krótkow. w 1 akcie. Z. S.....	25c

* * *

Sztuczki Teatralne dla Dziewcząt

Choinka, obr. wigilijny w 1 akcie. 10 osób. M. Stagińska.....	20c
Doskonała Kuchmistrzyni. 5 osób, krótkow. w 1 akcie. Iks.....	35c
Kamyk i Róża. 3 osoby, jednoaktówka. C. Wolniewiczówna.....	15c
Ostatni raz. Dialog w 1 odsłonięciu. 2 osoby. Z. Ślaska.....	15c
Pierwsza Nagroda Naci. Kom. w 1 ak. 6 osób. E. Korotyńska.....	15c
Złota Marysia. 5 osób, kom. w 1 akcie. E. Korotyńska.....	20c

* * *

Sztuczki Teatralne Męskie i Żeńskie

Jasielka. 24 osób. Obr. scen. w 1 akcie. E. Korotyńska.....	50c
Księżycówka. Dramat w 3 aktach. Jan Sroka.....	40c
Staruszkowie w załotach. 2 osoby, farszka w 1 akcie. A. Ł.....	20c
Wszystko w Porządku. 6 osób, farsa w 1 akcie. N. Wicki.....	50c
Złotko, w 1 odsłonięciu 4 osoby. Jan Sroka.....	10c

* * *

Monologi i Dialogi dla Chłopców

Zbiór Sześciu Monologów dla szkół paraf. Z. Topór.....	25c
Zawiera: 1. Zapisze. 2. Bez urzędu. 3. Nie wstąpię. Wyjątkowy młodzieniec. 5. Zawodowy wierszokleta. 6. Strach prosi o kolację.	

* * *

Monologi i Dialogi dla Dziewcząt

Zbiór Sześciu Monologów dla szkół paraf. Z. T., F. Z., C. W.....	25c
Zawiera: 1. Nieporządna. Pomyliła się. 3. U dentysty. 4. Ma się rozumieć. 5. Chwalińska. 6. Stróżka.	

* * *

Monologi i Dialogi Żeńskie i Męskie

Dwa Monologi: 1 Na jednej głowie; 2 Maciek Wiecha.....	20c
Dwa Monologi, Dialog i Anegdota z życia muzyków.....	20c
Zawiera: 1 Na koncercie, 2 Muzykalny, 3 Z muz. anegdot, 4. Psychologia drugiego flecisty, 5. Toscanini i Verdi.	
Dwa Monologi i Cztery Wierszyki, przez Jana Srokę.....	20c
Zawiera: 1. Niepocieszony Wojtek, 2. Mój nos, 3. Cześć Bohaterom, 4. Naczelnikowi Piłsudskiemu, 5. Bławatek, 6. Błkitny Generał (Haller).	

* * *

Wierszyki dla Dzieci i Starszych

Zbiór 23 utworów, Kryłowa, Mickiewicza, Zeszyt I.....	20
Zawiera: 1 Kwartet, 2 Ośioł i słowik, 3 Muzykanci, 4 Kot i słowik, 5 Szpak, 6 Kukułka i kogut, 7 Małpa i okulary, 8 Ciekawy, 9 Świnia pod dębem, 10 Ośioł z dzwonkiem, 11 Milczenie, 12 Zgodność, 13 Ja, 14 Wybory, 15 Dzieło, 16 Przyjaciele, 17 Dzwon i dzwonki, 18 Pchła i rabin, 19 Do tych, 20 śpiew matki, 21 Owczarek, 22 Maciek, 23 Ja!	

* * *

Zbiór 11 Utworów oryginalnie napisane przez J. Srokę, zes. II.....	20
Zawiera: 1 Namysłowszczykom, 2 Zakrakali krucy, 3 Do śpiewaków, 4 Dwa sztandary, 5 Kocham wszystko, 6 Oj nie pytaj, 7 A było to w piękny maj, 8 Krzakacz róży, 9 Rzecz o dzbanie, 10 Księżyc i dzieci, 11 Kwiatki.	

* * *

Zbiór 13 utworów, Wierszyki, Aforyzmy i t. p. Zeszyt III.....	20
Zawiera: 1 Anegdota o artystach, 2 Antypatja do bemołoch, 3 Dziesięć przykazań, 4 Echo fałszywe, 5 Fatalna pamięć, 6 Kapela, 7 Kapela Beja, 8 Na egzaminie, 9 Pocałunek Rossiniego, 10 Sąd Midasa, 11 Śluga muzyczny, 12 Zamiatanie do muzyki, 13 Inne dzieła.	

* * *

Zbiór 13 utworów "Motylki," nap. p. B. L. Kalina, Zes. IV.....	20
Zawiera: 1 Łezka, 2 Walka, 3 Trzy matki, 4 Cierpliwość, 5 Delikatność, 6 Kwiaty i ludzie, 7 Forteca, 8 Słońce i księżyc, 9 Wojna, 10 Wyścigi, 11 Skarbonka, 13 Motylki.	

* * *

Zbiór 6 wierszyków. M. Paruszevska, J. Sroka, Zes. V.....	10c
Zawiera: 1. Przy organach, 2. Kruczerowska sonata, 3. Artur Rubinstein, 4. Wandzi Nowowiejskiej, 5. Wielki Grajek, 6. W zaświatach, 7. Pasorzyt, 8. Fowinszowanie dzieci.	

* * *

Zbiór Pięciu Wierszyków i Dialogów. J. Sroka. Zes. VI.....	10c
Zawiera: 1. Nasza Pieśń, 2. Skowronek, 3. Sen żołnierza polskiego, 4. Ludzka dola, 5. Brzozy (wed. Żeromskiego)	

ECHO MUZYCZNE WOBEC KRYTYKI PISM POLSKICH. W Polsce, Ameryce i Kanadzie.

Dla braku miejsca recenzje zamieszczamy w streszczeniu:

Czy "Echo Muzyczne" ma rację bytu? i czy warto atkować zaprenumerować? niechaj posłużą niektóre tylko artykuły z prasy polskiej, które zamieszczamy poniżej.

St. Joseph's Convent and Academy.

Stevens Point, Wisconsin

Do Szanownej Redakcji "Echa Muzycznego" w Chicago!

Przeglądając przysłane mi łaskawie numera Waszego

"Echa Muzycznego" wydziwić się wprost nie mogłam ich treści.

Bo czego tam niema dla miłującego muzykę! Znajdziesz tam historię muzyki kościelnej, a co nas Polaków najbardziej obchodzi, muzyki kościelnej polskiej, przebogatej i cudnej. Życiorysy naszych narodowych muzyków, choć krótkie, ale bardzo treściwe i zajmujące. Jeśli wypełnicie obiecany i zapowiadany program, to "Echo Muzyczne" będzie prawdziwą skarbnicą dla nas Polaków. Wykłady Wasze muzyki i śpiewu tak narodowego jak i obcego są wprost świetne i dla każdego przystępne i zrozumiałe. Życzę więc z całego serca szanownej Redakcji by "Echo Muzyczne" zaszło pod strzechy Rodaków, by trafiło na zasłużoną ocenę i stało się Zmartwychwstaniem naszej przepięknej polskiej muzyki i pieśni tutaj na obczyźnie. Polecając "Echo Muzyczne" wszystkim tym którzy miłują Polskę i jej pieśni - mam w Bogu nadzieję że powodzenie "Echa" będzie wzrastać i trwać jak najdłużej!

Z szacunkiem i życzliwością,

Antonia M. Bonaventura

Dyrygentka muzyki w Akademii polskich Sióstr św. Józefa w Stevens Point, Wis.

JEDNOŚĆ-POLONIA W BALTIMORE: "W tych dniach otrzymaliśmy z Chicago numer bardzo pożądanego i bardzo cennego pisma pod nazwą "Echo Muzyczne." ... Będzie ono prawdziwym skarbem dla naszych polskich muzyków i śpiewaków ... że znajdzie ono szerokie poparcie wśród naszego wychodźstwa. Prenumerata za to cenne pismo \$2.00" i t. d.

GAZETA KATOLICKA W KANADZIE: "Nadesłane nam trzy numery "Echa Muzycznego" przedstawiają się bardzo ciekawie pod względem doboru treści ... tak interesujące dla kół muzycznych i śpiewackich." i t. d.

PIAST W CHICOPEE: "Witamy z uznaniem pojawienie się "Echa Muzycznego" ... tego pożytecznego pisma fachowego" i t. d.

DZIENNIK POLSKI W DETROIT: "Echo Muzyczne" przedstawia się wspaniale, zarówno ze strony technicznej, jako też i z treści" i t. d.

MONITOR CLEVELANDZKI (DZIENNIK): "W Cleveland posiadamy kilka doskonale zorganizowanych chórów polskich, obowiązkiem więc śpiewaków jest udzielenie nowemu piśmie muzycznemu jak największego poparcia.

DZIENNIK ZWIĄZKOWY W CHICAGO: "Pismo to polecamy dużyście śpiewaczej do zaabonowania. — Redaktorem i wydawcą jest p. B. J. Zalewski.

DZIENNIK ZJEDNOCZENIA W CHICAGO: "Wydawcą i redaktorem tego pisma jest p. B. J. Zalewski, pionier na tem polu wśród wychodźstwa polsko-amerykańskiego. Należy zaznaczyć, że "Echo Muzyczne" jest jedynym tego rodzaju czasopiśmie polskim w Ameryce i z tem się każdy zgodzi, że potrzebnym." — E. P. Banasik, red.

MUZYK WOJSKOWY W GRUDZIĄDZU W POLSCE: "Czołowiec numeru przedstawia się sympatycznie, cel pisma piękny, zadanie swoje na obczyźnie spełnia w zupełności. Szczęść Boże!"

KS. DR. W. KNEBLEWSKI Z POLSKI: — Słowo o Muzyce. "Niewolno mijąć żadnego objawu kultury polskiej na Wychodźstwie, choćby takiej muzyki (dalej wyluszczone brak pism zawodowych, czytamy) — śpiewacy nic, gdyby ich nieratował wysiłek jednostki. Mam przed sobą kilka numerów "Echa Muzycznego", miesięcznika redagowanego przez B. J. Zalewskiego. — W lutym numerze "Echa Muzycznego" spotykamy piękny referat prof. A. Karczyńskiego — "Chopin — Jako Muzyk". W każdym bądź razie trzeba "Echu Muzycznemu" powińszować wytrwałości, że choć w trudnych warunkach wydawniczych nie rzuca posterunku, ale owszem utrzymuje się przy życiu, dla kultury pieśni i muzyki i sceny polskiej na Wychodźstwie.

Za przychylną ocenę serdecznie dziękujemy i w miarę możliwości, staraj się będziemy ulepszać pismo, co będzie zależnym od pożytkania jak największej liczby abonentów; zatem — prosimy o rozpowszechnianie "Echa Muzycznego".

B. J. ZALEWSKI, Red. i Wyd.

Chcąc uniknąć zwłoki, prosimy nadesłać pieniądze zgóry, dołączając 10% na zwykłą pocztę

Ciąg dalszy ze strony 1szej

Niestrudzony w pracy parafjalnej oddaje się nadal pracy muzycznej i kompozytorskiej i kilkakrotnie wyjeżdża na studia muzyczne zagranicę. W Czerwińsku powstają największe Jego prace jak: oratorium "Ave Maria", kantaty, msze i t. p.

Praca ponad siły stargała przedwcześnie Jego zdrowie. Ten niezmordowany pracownik pada nagle, rażony aneuryzmem serca we wsi Koszelówce pow. Gostyńskim 13 września, 1923 r.

Zwłoki ukochanego proboszcza i zacnego kapłana parafianie wraz z rodziną sprowadzają z należnym hołdem do Czerwińska. Złożono je na cmentarzu w Czerwińsku.

Poeta.

Poetą być—to nie rytmy tworzyć i nie wiersze
sklejać,

Oraz dobierać rymy na końcowe słowa,
Lecz z przędzy wyszukanej cudną tkankę zwi-
jać,

Która tęcz kolorami wciąż ma błyszczeć nowa.
Ogrzać nią ludzkość, choć sam zimne dreszcze
Czuje poeta—Wydać tchnienie wieszczce
I snopem światła wcisnąć się do cieni.

Niech je rozjaśni moc twych słów promieni!
Nie masz szukać poeto własnych życia celów,
Lecz odrzucić egoizm, z serca nieść ofiarę,
Do dna gorzkiego jadu wypić czarę
Szyderstw się spodziewać, nie pochwalnych
trelów.

Kiedy ktoś zrani, dotknie cię boleśnie
Ty wtenczas słodko uśmiechnij się błogo,
Jako na matki łonie dziecię we śnie,
Raz wytyczoną stąpaj życia drogą.
Choć ci się piekiel otwierają wrota,
I ogień bucha na cię z ich otchłani
Ludziom kwiatami drogi ściel żywota,
I do niebieskiej prowadź ich przystani.
Choć ci gorycze poja wnętrze łona,
Ty słodycz miodu nieś w serce, jak pszczoła.
Jęk ci bolesny niech na ustach skona
Ciosaj kamienie ludzkości Kościoła.
Choć łza ci krwawa z ocz smutnych wypłynie,
Duch twój z Chrystusem ogrojce przeżywa —
Czuj się z Nim razem w Zmartwychwstań go-
dzinie,

Jasność słońc wszystkich niech ci świeci żywa.
Dla ludzi dumnych bądź sędzią surowym
Nie głaszcz ich pychy dla lcihej nagrody,
Lecz rzucaj prawdę głosem piorunowym,
Jako natchniony prorok grzmij w narody!

Nie bój się wypowiedzieć swych myśli otwarcie
Bo tyś kapłanem świętego ogniska,
Co na wsze strony snopy iskier ciska,
Przy świętym znieczu tyś stawion na warcie.

Obrońcą bądź słabych, ciemnych, mistrzem ży-
cia,

Jako ta matka swą śpiącą dziecinę
Huś taj w objęciu słów w świętą godzinę,
Ucz stawiać kroki—rwij pieluch powicia.

Gdy kto cierpiący—przeżywa Golgoty,
Szarpie się serce, a duch jest w rozpacz,
Niech pieśń twa wieszczu tam mu drogę znaczy
Kędy nadziei promień łśni się złoty.

W serca nie rzucaj nienawiści ziarna,
Bo te cierniami tamże wyrastają,
Kolcami swymi całą ludzkość krają—
I z nich się rodzi żagiew krwią pożarna
Poeto! Całą ludzkość mieść w swem sercu ma-
łem,

Kochaj ją szczerze, jak Bóg swe stworzenie
I pędź z nią razem w te święte przestrzenie,
Gdzie Słowo Pańskie już się stało Ciałem.
Śpiewaj zbołałej o wieszczu ludzkości
Jakiś hymn nowy, co w zachwyt ją wprawi —
Dusze na niebios górnych szczytach stawi
Serca ogromem zapali Miłości.

Nie tej co pełza, jak robak, co zgrzyta,
Co się sztyletu i trucizny chwytą—
Co szarpie kleszczem, żarem piekła pali,
Lub w struny harty płaczkliwie się żali,

Lecz tej w łonie Bożem przed wieki poczętej,
Co miljardy cudnych światłów wytworzyła,
Jak Bóg potężnej—nieskalanej świętej—
Jaką Matka w chwili poczęcia przeżyła.

Niech święty Jej ogień gorze w twych źrenicach
 Niech słowo serca zniczem onem płonie
 Rzucaj Jej promień w ognia błyskawicach
 Na Jej stój wieszczu, Pieśń swą tworząc tronie.
 Wzrok miej zwrócony ku tej cudnej Pani
 Skrzydła twej myśli ku niej niech się wznoszą
 Niech Jej powaby—struny lutni głoszą
 Serca kadzideł dymy nieś Jej w dani—

W tem wniebowzięciu w owej cudu chwili
 Lutnia twa wyda akordów miljony
 A naród ziemi widziałem zdumiony
 Czoło przed Tobą, jak Prorokiem schyli —
 A Bóg, co iskrę Swojej Twórczej Mocy
 Wlał w twego serca komory tajemne,
 Światło na niwy ziemskie zesze ciemne—
 Dzień wieczny tworząc z mgławiej życia nocy.

Jan Sroka

O Technice Pedałowej.

Historja rozwoju organów jest niezwykle ciekawa. Wskazuje ona jak z prymitywnego instrumentu o kilku piszczałkach z biegiem wieków przekształciły się one w instrument posiadający kilkadziesiąt tysięcy piszczałek o kilku klawiaturach (mamałach) i paruset głosów, z których każdy wzięty poszczególnie stanowi zakończoną całość i jest jak gdyby odrębnym instrumentem.

Pedały, czyli klawiaturę nożną spotykamy w organach pochodzących z w. XIV, a Riemann oznacza r. 1325 jako datę wynalezienia pedałów.

Pierwotnie na organach grał nie jeden lecz kilku organistów, mechanizm bowiem był tak prymitywny, że naciśnięcie jednego klawisza wymagało siły nawet kilku ludzi. Oczywiście mowy być nie mogło o wykonaniu takich organach utworów mniej więcej ruchliwych. Najprawdopodobniej wprowadzono pedały dla odciążenia pracy rękoma — powierzano nuty basowe pedalom.

Z biegiem czasu mechanizm organów coraz bardziej się doskonalił, pedały się usamodzielniały i już pod koniec wieku XVI organy posiadają kilka manualów, oraz niezależny pedał z samodzielnymi głosami. Istniały wprawdzie, a nawet i dziś jeszcze gdzieś - nigdzie istnieją, organy bez pedałów (nazywano je pozytywami), uważane jednak są one za niekompletne i większej wartości artystycznej nie mają.

Jeśli rozpatrywać będziemy organy jako pewnego rodzaju zespół samodzielnych instrumentów, to pedał stanowić będzie oddzielną grupę, niezależną od głosów manualowych — grupę instrumentów basowych.

W związku z usamodzielnieniem się pedału i rozwojem mechaniki organowej — rozwijała się i usamodzielniała technika pedałowa. Największe zasługi w rozwoju techniki pedałowej położyli dawni niemieccy organiści, którzy w swoim czasie nie mieli sobie pod tym względem równych i którym wiele zawdzięcza literatura organowa.

Na podstawie utworów organowych wiemy, że w . XVII technika pedałowa już była ustalona, a w w. XVIII w twórczości Bacha doszła do największego szczytu. Istotnie po Bachu nie nowego i nie trudniejszego i skomplikowanego dla pedału nie stworzono.

O ile Bach położył mocne i nienaruszone podstawy dla atechniki wszelkich klawiszowych instrumentów, o tyle technikę pedałową w organach poodstawił na szczycie najwyższym, najdoskonalszym. Jest ona dziś ideałem wszystkich największych organistów i pozostanie miernikiem ich zdolności, przygotowania i kultury.

Technika pedałowa wymaga specjalnych studiów i powiemy — specjalnych zdolności.

Ze względu na technikę pedałową grający na organach powinien mieć zdrowe, normalnej wielkości (niezakrótkie) i ruchliwe nogi. Używać należy przy graniu lekkich, obcisłych bucików, z równą, ślizgającą się podeszwą i równymi, niewysokimi obcasami. (Gumy czy to na podeszwach czy na obcasach przeszkadzają w graniu na pedałach).

Pierwszym etapem w pracy nad techniką pedałową jest osiągnięcie trafiania nogami odpowiednich klawiszy. Zdobywa się to za pomocą ćwiczeń opartych na różnych interwałach, przy czem przy interwałach nie przekraczających oktawy, kolana należy trzymać razem, wyrabia się przez to czucie odstępów interwałowych.

Czyste trafianie w technice pedałowej utrudnione jest przez nieustalony wymiar klawiszy pedałowych — w jednych organach są one większe, w innych mniejsze. Jest to powodem, że na jednych organach organista doskonale trafia na klawisz epedałowe, na innych gorzej.

Ostatnio używane są przez organmistrzów dwa t. zw. wymiary mechlińskie, z których większy jest w Polsce najczęściej spotykany i zdaniem naszym najbardziej praktyczny.

Drugim etapem jest praca nad aplikaturą pedałową. Jest ona znacznie mniej skomplikowana od aplikatury palcowej, jednakże wymaga ustalenia i odpowiednich ćwiczeń. Używanie czubka i obcasa, granie legato jedną nogą, przekładanie i podkładanie nóg, zmiany ciche i głośne — wyczerpują całkowicie aplikaturę pedałową. Nie wszyscy organiści zdają sobie sprawę czem jest aplikatura wogóle, to też wielkiej wagi do niej nie przywiązuje. Zazwyczaj biorą się do wykonania jakiego utworu bez przygotowanej zawczasu aplikatury. Oczywiście nie może to dobrze wpłynąć na wykonanie utworu, gdyż aplikatura reguluje ruchy rąk i nóg, ekonomizuje te ruchy i daje w graniu wielką pewność.

(Dokończenie nastąpi)

Ażeby zamówienie zaraz było wysłane, należy dołączyć 10% więcej na pocztę

JUDASZ

Libretto w 5ciu aktach z prologiem

Napisał

JAN SROKA

MUZYKA XXX.

Wszelkie zmiany i przeróbki zastrzeżone przez autora.

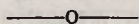
Nakład i własność

Wydawnictwa Muzycznego i Księgarni

B. J. ZALEWSKI

1505 Tell Place —o— Chicago, Ill., U. S. A.

Copyright 1928 by B. J. Zalewski.

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

Wkrótce ucieknij z duszy twojej troska,
Szczęście zawita tobie w udziale,
Tylko twoje serce otwórz Mu śmiecie!
Pan Swą potęgą, boskości siłą
Wskrzesza objęte śmierci mogiłą!
Więc i w twoim sercu spokój zagości
I zejdziesz zorza Boskiej Jasności!

JUDASZ

Ach! Obym tylko poznał owego
Ziemi Judejskiej Proroka cnego!
Lecz, gdy mnie zoczy, to precz odrzuci,
Spokoju sercu, duszy nie wróci!
Bo na mnie jakieś ciężkie przekleństwo,
Że stracić muszę swe człowieczeństwo!

(W dali widać postać Chrystusa.)

JUDASZ

Cóż to za postać ku nam świetlista
Dąży powoli?

CHÓR *(patrząc w stronę zbliżającego się Chrystusa.)*

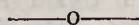
To promienista
Słodka, Miła, Błoga i Droga
Osoba Mistrza, Syna Boga!

JUDASZ *(padając na kolana)*

Oby się cudu spełniła godzina!
Przyjm w swoje grono wyrodnego syna!

*(Chrystus wyciąga obie ręce, jakby go chciał przygar-
nąć do Siebie. Wszyscy padają na kolana.)*

KONIEC PROLOGU.

AKT PIERWSZY

*(Scena przedstawia plac targowy w Kafarnaum.
Przekupnie i kupujący przy straganach pełnych ryb, ja-
rzyzyn i owoców wszelakiego gatunku. Po placu przecha-
dzają się żołnierze rzymscy z centurjonem Kassjuszem.)*

CHÓR ŻOŁNIERZY.

Naszej Romy moc i siła
W te nas strony przerzuciła.
Mieścina to licha, mała,
Tu Suburra nasza cała.

KASSJUSZ.

Istny obraz to Suburry!
Nawet postać onej góry
Przypomina Romy wzgórze.
A w tym ludzie też wre burza,
Jak w ojczystym targowisku
W pośród piekielnego ścisku...

(Ukazuje się Marja Magdalena)

KASSJUSZ *(do żołnierza)*

Na bogi, Kaju! Istna Afrodyta!
W muślin jak w pianę morską spowita.

(do przechodniów)

Hej, wy tam! Cóż to za cudne dziwo?
Zda mi się, widzę Wenerę żywą!
I nasza Roma też z dziewicy słynie;
Ale przy tamtej każda zaginie
Rzymska dziewica.
Ach! Co za lica!
Kształty bogini,
Serc wszech władczyni!
Łabędzia szyja,
A włos się zwija,
Włos cudny, lśniący, włos miedziozłoty
Ułożon w boskie, faliste sploty!

JEDEN Z PRZEKUPNIÓW

'To piękna Marja z zamku Magdali,
Którego mury majaczą w dali!

MAGDALENA *(podchodzi bliżej)*

Cud piosenka idzie z ustek,
Wonny balsam z mego ciała,
Zapach róży z bieli chustek,
A miłości pełnia cała.
Z serca, duszy się dobywa!
Żarem jej me pała łono,
Piers jej tchnieniem mi rozbrzmiewa,
Jak miedź w słońcu włos rozśniewa!
Więc mężni synowie Romy
Szykujcie swe aureusy!
Kto nabierze z was oskomy,
Temu kieska się wysuszy!
Wszyscy pragną mej miłości,
Bo pieściłem moje ciało!
O mnie możni tracą włosy.
Posiąć mnie każdemu chwała!

KASSJUSZ.

Na bogi, Kaju! Kieskę mi twą daj!
Chcę użyć rozkoszy i posiąć ten raj!

ŻOŁNIERZ

Precz! Precz! Uciekaj, bo mnie żądza pali!
Niechaj w tej chwili Kassjusz się oddali!

KASSJUSZ.

Władzę nad tobą mam!
Rozkaz wojskowy dam:
Umykaj w warownię na straż!

ŻOŁNIERZ

Co za władzę ty tutaj masz?
Tamta władza!
W serce wpada słowo piosnki jej!

KASSJUSZ.

Nie weźmiesz bogini mi tej!

(Dobywa miecz, żołnierz również. Biją się. Judasz wychodzi z ukrycia, patrzy na Magdalene, potrząsając kieską.)

JUDASZ.

Ach! Ach! Ach! Ach!
Jehowo! Jehowo!
Tu miłość, tam strach!
Znów upaść na nowo?
Lecz szczęśliw ten gach,
Który tę złotą dziewczę
Dostanie w objęcia swoje!
Gromady mieszek ja noszę...
Zebrane to z ofiar są grosze...
Po żywność przybyłem ja tu,
Więc kupić jej trzeba co tchu!
Pokuso! Precz!
Zawracaj wstecz!
Mistrz nasz jest Wid!
Ach! Spali mnie wstyd!
Uciekaj, Judaszu! Uciekaj!
Tej dziewczę uroczej poniechaj!
To nie twój łup!
Żywności kup!

(W głębi wre walka kilku żołnierzy. Magdalena podchodzi ku Judaszowi.)

MAGDALENA.

Czemuś taki wystraszony?
Oczy żarem ognia płoną?
Włos na głowie najeżony?
Czemu drżące twoje łono?

JUDASZ.

Coś zaczą? Z nieba, czy z piekła?

MAGDALENA.

Ha! Ha! Już ciebiem, kosmaczu, urzekła...

JUDASZ.

Uciekaj! Umykaj stąd precz!

MAGDALENA *(wskazując na bijących się żołnierzy)*

O mnie tam skrawi niejeden się miecz!
Patrz! Biję się Romy drużyna zbójcka!
Bo ja szalona, bo jam jest zdradziecka!
W me pęta
Już wzięta
Twa dusza cała; twe ciało —
Ty sakwę zostawisz mi całą!

JUDASZ.

Kobietę precz! Precz szatanie!
Jehowo! Mistrzu mój! O Panie!
Wspomagaj mnie Mocy Twojej Siłą,
By ona nie stała się dla mnie mogiłą!

MAGDALENA.

Próżny opór stawiasz, człeku!
Nikt mych sideł ująć nie zdoła!
Nawet starzec w schyłku wieku,
Ni arcykapłan kościoła!
I ty żądy swej nie strawisz,
Mieszek cały mi zostawisz!

(bierze go za rękę)

Chodź ze mną, chodź!
Zapały swe chłodź!

JUDASZ *(poddaje się)*

Sił mi braknie... Chodź, niecnoto!
Całe serce drży ochotą!

MAGDALENA.

Czaru mej miłości siła
Niejednego już skusiła!
Za mną chodź,
Zapał chłodź,
Żądze studź,
Szczęśliw bądź!...

(odchodzą oboje)

(Walka żołnierzy przenosi się za kulisy. Po niej chwili zjawiają się apostołowie Piotr, Jan i Jakób.)

P I O T R

Wszakże on miał kupić tu żywności...
Człek od dni kilku męczy się, pości...
Mistrz również głodny i strudzon srodze...

JAN

Może się z nami rozminął w drodze...
Dwie bowiem ścieżki z miasta onego
Wiodą do morza Tyberyjskiego.
Nuż obrał inną; my przyszedli drugą?

P I O T R

Czekalim jednak za bardzo długo!...
Wszak dawniej skoro Judasz powracał
I przez opłotki drogę ukracał...

A N D R Z E J

Czasami ukraść mogli mu biesy,
Opryszki podłe pieniądze z kiesy...

(Wchodzi Judasz, zoczywszy jednak apostołów, chce się oddalić.)

P I O T R

Co ci się stało? Zbliź się tu, bracie...
Jakie nieszczęście dziś spadło na cię?

JUDASZ.

Piekło mi swego wysłało posła!
Gdy w mojem sercu namiętność wzrosła,
Sakiewkę dałem podłej rozpustnicy,

(Ciąg dalszy na stronie 17)

Zjazd, Kontest i Koncert.

Okręg śpiewaków w stanie Illinois, który jest najliczniejszym w Zw. Śpw. Pol. w Am. urządził ten zjazd w sali Zjednoczenia, przy zbiegu ulic Milwaukee i Augusta, rozpoczynając takowy w niedzielę, d. 2 września a kończąc 3go.

Przebieg obrad niezasługuje nawet na jakąś wzmiankę, gdyż wytyczne cele tegoż były urzędy, zamiast radzić nad umuzykalnieniem okręgu, by dźwignąć takowy z pleśni analfabetyzmu muzycznego, nie wspomniano otem ani słowa; — że zdobyto parę chórów, podkreślono to kilkakrotnie lecz nie radzono otem ażeby wniknąć w przyczyny prawie że upadłych chórów, które niewysłały nawet delegatów na zjazd, a jeden z tychże jest Chór Sokółów Lutnia z Chicago Heights, który dla tych przyczyn niemógł brać udziału w pracach okręgu, a przecież tenże zespół wykazał swą pracę na zjeździe okręgowym kilka lat wstecz, biorąc udział w koncercie, jako jeden z lepszych zespołów, a finansowo wzbogacił okręg o kilka set dolarów, wręczył ją zarządowi, z czem nie mogą się poszczycić żadne inne zjazdy, bo rezultaty tychże ujemne, z dopiskiem deficytu.

Za upadek tego chóru, moralnie jest odpowiedzialny p. Wyrzykowski obecny sekretarz Zw. Śpw. który zasiał ziarno niezgody w tymże chorze, zalecając usilnie zmianę dyrygenta — i dopiął swego celu z uszczerbkiem i to wielkim dla Zw. Śpw.

Ażeby nieposądzono nas o stronniczość, że po raz wtóry podkreślamy słowa — przebieg obrad niezasługuje nawet na jakąś wzmiankę — podajemy fakt, że w jednej dzielnicy polskich, słynnej ze swej pracy społecznej (Town of Lake) nie tak dawno istniały chóry dobrze zorganizowane i to czynne t. j. Lutnia, Wisła, Drużyna, Lira, Wolność, Filomeni. Z wyjątkiem Filomenów, reszta chórów są bezczynne, lub też prawie nieistnieją. Czy tak ważny czynnik niepowinien być wzięty pod debatę? Dlaćżge okręg niewziął tego pod rozwagę, przecież tu się rozchodzi o cztery chóry związkowe i jeden nienależący do okręgu, a który swego czasu zabiegał o pozyskanie do Zw. Śpw. były okręgowy prezes p. Z. — Jest tu tylko podana jedna dzielnica w Chicago, a przecież i w innych dzielnicach dzieje się to samo — Chicago Heights, chór Sokółów Lutnia, Annowo, chór Moniuszko, itd. Otóż widzimy — że to nadczem powinno się radzić, ani słówkiem nie wspomniano, widocznie obawiano się ażeby ci wyższy urzędnicy, niestracili coś na swej "popularności" którą tak górnoletnie reklamuje redaktor działu śpiewaczego, p. Trzciniński, bo w pierwszym wypadku musiał by się tłómaczyć p. Wyrzykowski, Gen. Sekr. Zw. Śpw. za swój nietakt względem Chóru Lutnia z Chicago Heights, a pozatem prezes Zw. Śpw. Pol. w Am. p. Panke, boć wszystkie okręgi podlegają głównemu zarządowi i jeżeli gł. zarz. Zw. Śpw. przypisuje sobie uznania — ile to zdobył chórów — odpowiada także moralnie — ile to stracił chórów.

Cieszyliśmy się bardzo że obrady okręgu, aż do wyborów toczyły się bez podkładu prawicy lub lewicy i trzeba przyznać że p. Trzciniński jako przewodniczący zjazdu miał więcej taktu w sobie i dowiódł, że niekoniecznie trzeba rozbijać stoły i młotki (jak to inni czynili) by odpowiednio przeprowadzić obrady sejmowe. Niestety przed wyborami nastąpiła partyjność, by niedopuszczyć do ponownego oboru p. Piekielecki na Prezesa Okręgu, chcieli zwalić winę na tegoż, za odwołanie z kontestu jako sędziego p. Karczyńskiego, który szczyli się ogólnem uznaniem, a tymbardziej że w świecie muzycznym, cenionym jest wysoko.

W tej sprawie p. Piekielecki w interpelacji udowodnił że winni są inni, wychodząc z tej afery zwycięsko, bo ponownie obrano Go prezesem okręgowym, ku wielkiemu rozczarowaniu ambitnych jednostek, którzy chcieli podwójnie skrzyżować t. j. prezesostwo okręgowe i dyrygenta generalnego, sądząc że ten ostatni, w obec takiej zniewagi ustąpi, bo jak nas słuchy dochodzą, na "generała" mają już upatrzono kogoś innego, czego jest dowodem zniewaga wyrządzona Gen. Dyr. Zw. Śpw. jednemu z najwybitniejszych muzyków polskich tu na wychodźstwie.

Czy ci "ambitni" pp. sądzą że walka z dyrygentami przyniesie jaką korzyść Zw. Śpw.? przeciwnie — dyrygenci mogą się obejść bez Zw. Śpw., lecz Zw. Śpw. bez dyrygentów nie może, tym bardziej w tym wypadku, jaki miał miejsce na zjeździe okręgowym z p. Karczyńskim. Od szeregu lat ani jeden z generalnych dyrygentów niemógł dotrzymać swej kadencji..... sumienny i bezstronny śpiewak łatwo odnaleźć może przyczynę, dlaćżge to się dzieje i po czyjej stronie jest wina.

Garść rzuconych niedomagań, polecamy uważnie nowo obranemu prezesowi, p. Piekielecki, który może i umie takie sprawy pozatławić dla ogólnego dobra Zw. Śpw. należy tylko ze strony p. Piekielecki zwrócić uwagę w głównym zarządzie, by ci "ambitni" nie psuli roboty Jego i przez swe niemądre polecenia po chórach (by zmieniano dyrygentów, itd.) nie rozbijali takowych.

B. J. Zalewski

Ze zjazdu śpiewaczego.

Ze względu że rzadko kiedy znajdujemy fachową ocenę w prasie, a dzięki temu że Dz. Chicagoski od niedawna zaprosił do swego sztabu redakcyjnego p. Kazimierza Purwinę, dyrygenta chórów śpiewawczych w Polsce, przeto pozwalamy sobie powtórzyć za Dz. Chicagoskim poniżej podaną krytykę.

W niedzielę i poniedziałek, 2. i 3. września b. m. odbywał się w Chicago, w sali Zjednoczenia, przy zbiegu ulic Milwaukee i Augusta — zjazd śpiewawczy Okręgu na stan Illinois Z. Śp. P. w Ameryce.

Zjazd rozpoczęto w niedzielę rano, a po zgażeniu przez prezesa okręgowego, p. Piekielecki wybrano prezydium zjazdu, które stanowili pp. J. Trzciniński, prezes; St. Wojdygo, wiceprezes; Antonina Rydecka, wiceprezeska; Natalia Drzewicka, sekretarka; Pelagia Pańka, wicesekretarka;

Bron. Żbikowski, marszałek; Marja Gurak, marszałkini.

Po słowach powitalnych, oraz wyjaśnieniu istoty zjazdu — uczestnicy udali się na nabożeństwo do kościoła św. Trójcy.

Po południu w sali Zjednoczenia odbyły się konkursy chórów, ubiegających się o nagrody. Do zawodów stanęły dwa chóry męskie: "Nowe Życie" pod kierunkiem p. J. Kapałki, oraz "Dudziarz im. Paderewskiego", (dyrygent p. Chrzanowski), które wykonały utwór konkursowy "Morze" Wł. Żeleńskiego, oraz pięć chórów mieszanych: "Filharmonja" (dyrygent p. B. Rybowiak), Chór im. Heleny Modrzejewskiej (dyrygent p. J. Kapałka), "Wolność" z So. Chicago, "Lira" z Pullman i "Moniuszko" z Hegewish (wszystkie kierowane kolejno przez p. Jokajtisa), oraz jeden chór żeński "Wanda", również pod kierunkiem p. Jokajtisa. Chóry mieszane wykonywały "Pieśń o orle" F. Nowowiejskiego, chór żeński zaś — "Wiosnę" Studzińskiego.

O nagrodach, oraz interpretacji poszczególnych chórów pomówimy niżej, teraz zaś pragnęlibyśmy poruszyć bardzo niemiłe zajście, jakie miało miejsce przed rozpoczęciem popisów (koncetu):

Jednym z członków komitetu sędziów był wybitny kompozytor, znakomity muzyk, p. Aleksander Karczyński z Indiana Harbor, Ind. Zarządy chórów "Wolność" i "Lira" jeszcze przed rozpoczęciem popisów przystąpiły do prezesa Okręgu, p. Piekiełki, oświadczając, że nie będą śpiewały jeżeli p. Karczyński zasiadać będzie w komitecie sędziowskim i ośmieliły się wyrazić przypuszczenie, jakoby p. Karczyński miał się kierować stronniczością w ocenie śpiewów poszczególnych chórów dlatego, że jest generalnym dyrygentem Zw. Śp. P. w Am. — Prezes Okręgu, p. Piekiełko daremnie starał się rozwiązać niczem nieuzasadnione podejrzenia zarządów wspomnianych chórów, a wreszcie, niewidząc wyjścia, przeprosił p. Karczyńskiego, podając mu do wiadomości niemiłe zajście. P. Karczyński, któremu obca jest stronniczość, ustąpił natychmiast, wynosząc ponad wszystko powagę zarządu Okręgu, który znalazł się w nielada kłopotcie i odjechał do domu. Wobec tak niesłychanego wystąpienia zarządów "Wolności" i "Liry" z Pullman ustąpił z komitetu sędziowskiego piszący te słowa Kazimierz Purwin, wyrażając tym sposobem protest przeciwko znieważeniu p. Karczyńskiego przez zarządy wspomnianych dwóch chórów, niezdających sobie widzieć sprawy z tego postępu.

Nad zajściem tem należy bardzo ubolewać, należy podkreślić brak karności w obu tych chórach, brak zrozumienia dla właściwej idei, t. j. należytego służenia sprawie przez krzewienie pieśni i wyrabiania się w kierunku artystycznym. Mijamy jednak nadzieję, że podobną bezkarność nie będzie miała miejsca w przyszłości, gdyż dowodziłoby to, że dane jednostki nie umieją uszanować ani powagi wybitnego przedstawiciela świata

muzycznego, ani też swych władz, np. w tym wypadku zarządu Okręgu, który w ostatniej chwili został zaskoczony niesłychanem tem oświadczeniem i zagrożony w swej powadze.

Sąd konkursowy tworzyli więc: p. Baluta, organista z Trójcowa, dr. Wachowiak z St. Louis, i śpiewaczka operowa, pani Louis Fernald, narodowości węgierskiej.

W godzinach wieczornych odbył się wieczór pieśni, w którym wzięły udział wszystkie chóry, popisujące się poprzednio o nagrody, które otrzymały: "Dudziarz im. Paderewskiego" (nagroda 1-sza, punktów 92 1/3), "Nowe Życie" (nagroda druga, punktów 89 2/3), "Lira" z Pullman nagroda 1-sza, punktów 89 1/3), taką samą ilość punktów zdobył chór "Moniuszko", który otrzymał dyplom, zamiast pucharu srebrnego, jakimi obdarzono inne chóry, wysunięte przez komitet sędziowski na pierwsze miejsce: Chór im. Heleny Modrzejewskiej z Bridgeportu otrzymał nagrodę II-gą, dyplom (punktów 89), "Filharmonja" nagroda III-cia (punktów 85 1/3), "Wolność" (nagroda IV. p. 83 2/3), "Wanda", jedyny chór żeński, który się popisował o nagrodę, zdobył oczywiście pierwszą, otrzymując punktów 81. — Poza pucharami, ofiarowanymi przez North-Western Bank, Z. N. P., oraz przez prof. M. S. Szymczaka, wszystkie inne chóry otrzymały dyplomy.

A teraz nieco o samem wykonaniu utworów popisowych, zwłaszcza przez chóry mieszane: Znajac dobrze "Pieśń o orle", którą słyszałem w wykonaniu "Chóru Narodowego", kierowanego przez samego twórcę, znakomitego kompozytora Feliksa Nowowiejskiego w Poznaniu, stanowczo twierdząc, że najlepiej utwór ten oddał Chór im. H. Modrzejewskiej, następnie "Filharmonja", natomiast interpretacja przez chóry, którymi kieruje p. Jokajtis, była najzupełniej błędna, tempo bardzo szybkie, jak gdyby marsza, a pozatem brak frazowania, zupełny brak wydobywania efektów dynamicznych, oraz rwanie taktów i dowolne utworzenie pauzy oddechowej w jednym z taktów końcowych. Pieśń ta, wykonywana też przez liczne chóry na Pomorzu i w Gdańsku, jeszcze nigdy nie była tak pojętą, jak właśnie przez trzy wymienione chóry w Chicago.

Tak zwany koncert chórów okręgowych — męskiego i mieszanego, wypadł również mizernie, przedewszystkiem więc raził brak ześpiewania się, brak dynamiki i szybkie tempo, np. w utworze "Cieniom wieszcza" B. Dembińskiego, — w części opartej na melodji "Z dymem pożarów". Była to rzecz, oddana bez uczucia.

Podobne braki były w chórze niedzielnym z opery "Halka" Moniuszki: "Po niesporach, przy niedzieli", oddanym przez okręgowy zespół mieszany. Raziła niezgodność chóru z orkiestrą, to też wynikało w wielkiej mierze z tego, że orkiestra znajdowała się na widowni, przy estradzie, tj. poza plecami dyrygenta. Solo tenorowe w tym chórze było zupełnie zamatowane, bez najmniejszego efektu. Chór żeński, oddając "Echa majowe" D'Arma Dietz'a, był także słabym.

(Ciąg dalszy na stronicy 15)

POGRZEB PTASZYNY.

Słowa W. RAPACKIEGO *Syna**Andantino.*

Śpiew.

1. Mia - łeś pta - szku śpie - wać
 2. Choć szyb - ko dni po - pły - ną
 3. Ach wży - ciu two - jem krót - kiem

Fortepian.

Ko - cha - my tak twój głos Ach któż się mógł spo -
 I chy - zo - nie - nie czas Nie uj - rzym cię pta -
 O - sło - da by - łeś ty Dziś nas na - peł - niasz -

..dzie - wać Ze cię tak sro - gi spo - tka los
 - szy - no I ty nie uj - rzysz nas
 smut - kiem I ser - decz - ne le - jem łzy.

2632

DWIE SIEROTY.

Słowa M. KONOPNICKIEJ.

Muzyka St. NIEDZIELSKIEGO, Op. 38. N° 3.

Lento.**Śpiew.****Fortepian.**

Wo- knie sto- - ja dwie sie- . ro- . ty

The first system of the musical score. The vocal line (Śpiew.) is in a treble clef with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat) and a 4/4 time signature. The piano accompaniment (Fortepian.) is in a grand staff (treble and bass clefs) with the same key signature and time signature. The lyrics are written below the vocal line.

„Ach mie - siąc - ku ty nasz zło - ty Co u nie - bios

The second system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics „Ach mie - siąc - ku ty nasz zło - ty Co u nie - bios. The piano accompaniment continues with the same key signature and time signature.

świe - cisz bra - my Czyś nie wi - dział na - szej ma - my?

The third system of the musical score. The vocal line continues with the lyrics świe - cisz bra - my Czyś nie wi - dział na - szej ma - my?. The piano accompaniment continues with the same key signature and time signature. The number 2659 is written in the bottom left corner of the system.

più vivo. *stin.*

Oj wi - dzia - łem mo - ja mi - ła Idź do dzie - ci

più vivo. *stin.*

- gen. *- do. a tempo. 1°*

mych mó - wi - ła Niech pra - cu - ją. Niech nie pła - cza

- gen. *- do. a tempo. 1°*

A w swem ser - cu mnie zo - ba - cza.

Fine.

2660 *

107

Moniuszko-op. „Halka.”

213. Po nieszp - rach przy Niedzie - li,

sko - ro jeszcze słon - kao ja - sne czek się nie - co

roz - we - se - li, wszak się ca - ly ty - dzień

po - ci, niech się nie - co roz - o - cho - ci,

wszak - się ca - ly ty - dzień po - ci.

Melodia ludowa.

Melodia ludowa.

214. Ja - kem ja był

pod two - jem o - kienkiem, pod two - jem o - kienkiem

świecił mie - sięc wy - so - ko, toś ty za mą

o - knem wyęł - da - ła czym ja za - szedł da - le - ko.

Już wydany drukiem i jest do nabycia w Wyd. Muz. i Księg., B. J. Zalewski Cena 25c.

108

215. do mi sol mi fa la do si re si sol

do sol mi do si re sol re do mi sol mi

do fa la fa mi sol do sol si sol re sol do

Moniuszko-„Pieśń Wójta.”

216. Hej chłopcy - na łą - kę i ko - sić, je -

steśmy przy drodze fi - gu - rze, a dosć tych śpiewów, a

do - syć, bo ja wam i - nacej za - wio - rzę.

Kurpiński - Polonez.

217. Gdy człek w taniec polski sta - nie,

wąs pod - krę - ci, tup - nie no - - gę,

pierś mu ro - śnie, hej mos - pa - nie! już jest zdrowy.

Ciąg dalszy ze strony 10tej

Jeżeli jest mowa o koncercie w takim razie program musi być opracowany starannie, przynajmniej średnio co do poziomu artystycznego, jeśli uwzględnimy warunki, w jakich znajdują się chóry polskie w Stanach Zjednoczonych.

Słowa te piszę dlatego, ażeby zachęcić zarówno dyrygentów, jak i śpiewaków do pracy, bardziej intensywnej, do wgłębiania się w istotę rzeczy, a w przyszłości chóry polskie tu, na wychodźstwie staną na wyższym szczeblu pod względem artystycznym.

Do uświetnienia wieczoru przyczyniło się kilka sił artystycznych, wzgl-amatorskich i tak: panna Marja Gruszczyńska z powodzeniem odśpiewała kilka pieśni, przy akompaniamencie panny Furmaniak, p. Włodz. Banke oddał tenorem arję z "Pajaców" Leoncavallo, oraz dwa dalsze utwory na bis, pp. Kosiński i Gaworski (baryton i tenor), członkowie "Nowego Życia", udatnie oddali dwa utwory.

Punktem kulminacyjnym były występy znanych już nam znakomitych skrzypków — artystów, pp. Michała Wilkomirskiego i J. Szpinalskiego, którzy z prawdziwym artyzmem oddali solo, oraz na dwoje skrzypiec kilka celniejszych utworów, wywołując za każdym razem burzę oklasków. Obu artystom znakomicie akompaniowała p. Helena Pollenz. O grze obu artystów nie potrzeba pisać szczególnych słów uznania, gdyż cieszą się oni u nas już nie tylko uznaniem, ale sławą, którą zresztą nabyli poprzednio wśród obcych. — Zresztą sprawozdanie to poświęcamy umyślnie chórom naszym z racji odbytego zjazdu.

—o—

Do Panów Redaktorów Pism Polskich w Ameryce.

w których zamieszczanym jest "Kącik śpiewaczy"

—o—

W "Kąniku śpiewaczym" z d. 27-go września w dziennikach Związkowym i Chicagoskim p. t. "Odpowiedzi Redakcji" (od pewnego czasu redaktor tego działu p. Trzcíński nadużywa zaufania tych pism), wprowadza polemikę osobistą, używając karczemnych wyrażen jak — "szantaż" — "zajadłych wypędków" — "martwe cięć ogonem" i t. d.

Nie możemy w to uwierzyć, ażeby tak poważne pisma aprobowaly podobne wyrażenia i pozwalały na osobiste polemiki, na które interesowani mają pełne prawo odpowiadać, z czego wynikną kłopoty w redakcjach, a czytelnicy tychże pism nie zbudują się bardzo na takiej "nowoczesnej literaturze" o "cięć ogonem". Znamionuje tylko niski charakter podobnych ludzi, którzy najprawdopodobniej wychowali się w sferze "wypędków" i zanieczyszczają atmosferę przy pomocy pism.

Przypuszczamy, że redakcje obu dzienników nie zauważyły tego i że na przyszłość p. Trzcíński będzie wzięty pod kuratelę redakcyjną, jak to zrobiła redakcja Dz. Zjednoczenia, wyrzucając całą szpaltę tych "arcy mądrych" odpowiedzi redakcji — pomimo że p. Trzcíński

jako funkcjonariusz działu drukarskiego (foreman) tamże pracuje. Podobno pozieleniał ze złości, gdy mu naczelny redaktor skreślił te "arcydziała," które porządkiem rzeczy znalazły najdogodniejsze miejsce w koszu.

Gniewa się p. Trzcíński, że wzięliśmy w obronę pokrzywdzonego prezesa Zw. Śpw. p. W. L. Petrykowskiego, którego zasuspendowano, uzasadniając obronę na faktach i rzeczowo wykazaliśmy błędy popełnione i zamiast rzeczowo nam odpowiedzieć, dowieść, że jesteśmy w błędzie, pomija sprawy ważne milczeniem (co oznacza przyznawanie się do winy), wchodząc na polemikę osobistą, w dodatku wkracza w zakres interesu firmy wydawniczej, co pachnie poważnym procesem, za co będą odpowiedzialne jak pisma tak i organizacja, która aprobejuje artykuły swego urzędowego redaktora.

Pisaliśmy i jeszcze raz powtarzamy, że o ile p. Petrykowski jest winien, to tembardziej ponosi daleko większą winę cały zarząd, że tolerował przez dwa lata postęпки p. Petrykowskiego, przez co staje się współwinny, a suspendując prezesa, cały zarząd powinien się suspendować, oddając naczelną władzę w ręce najbliższego okręgu w Zw. Śpw., a jako dowód, że zarząd tolerował postęпки byłego prezesa jest fakt ten, że tenże p. Trzcíński, gdy interpelował zarząd o niedokładnościach, to kazano mu siadać. Więc kto tu jest więcej winien, jednostka? czy też cały zarząd co tolerował tę jednostkę świadomie przez dwa lata? Poza tem p. Petrykowski publicznie udowodnił, że po wyrównaniu rachunków należy się temuż od Zw. Śpw. \$189.93; czemu urzędowy organ nie zaprzeczył, co znaczy, że Petrykowski ma rację i że niesłusznie go zasuspendowano.

Wobec tych przekonywujących faktów p. Trzcíński, zamiast rzeczowo odpowiadać, t. j. przyznać się do winy (gdyż innego wyjścia niema), zaczyna się bawić w polemikę, bryzgając błotem na tych, którzy wzięli w obronę niesłusznie pokrzywdzonego, a może dojść do tego, że prasa polska skreśli całkiem ze swych szpalt "Kącik śpiewaczy," o ile dział ten w dalszym ciągu będzie redagowanym polemicznie, a najprawdopodobniej zażąda innego redaktora, który będzie miał więcej taktu i nie będzie zanieczyszczał szpalt tak poważnych pism jakimi są Dz. Związkowy i Dz. Chicagoski, gdyż sam wyraz "szantaż" użyty w pismach z pod pióra p. Trzcíńskiego może sprawić wiele kłopotu jak jemu tak i innym.

W obronie pokrzywdzonego niesłusznie i zasuspendowanego prezesa Zw. Śpw. Pol. p. W. L. Petrykowskiego,

B. J. ZALEWSKI,

Były Generalny Dyrygent

Z. Śpw. Pol. w Amer.

Upraszamy o przedruk tego artykułu.

—o—

Od Redakcji

Biorąc pod uwagę to — że kaźden abonent za sumę dwu dolarów otrzymuje różnych dodatków za sześć dolarów (cena katalogowa) wobec czego większych wstępstw robić nie jesteśmy w stanie, dlatego — za zmianę adresu liczyć będziemy 10c z prośbą o łaskawe uwzględnienie tegoż.

Czas odnowić prenumeratę Echa Muzycznego na rok 1929 i nadesłać \$2.00

Kronika.

W czerwcu r. b. ukończyli klasę organową Wyższej Szkoły Muzycznej im. Fr. Chopina w Warszawie następujący uczniowie: Jagiełło St., Janicki Stefan, Kołakowski Fl., Kołodziejczyk L., Skrzeliński W. i Suchożebrski St.

Examinacje dla nowowstępujących odbędą się dn. 20 września.

Szkoła organistowska w Płocku, będąca pod dyrekcją p. M. Karczemnego, zakończyła rok szkolny w m. czerwcu. Świadectwa z ukończenia szkoły otrzymali: H. Goślicki, M. Dąbrowski, R. Wiśniewski i J. Pieńkowski. Uczęszczało do szkoły 36 uczniów. Kurs czteroletni. Zapisy do szkoły trwają do 1-go września.

Dn. 29-go czerwca r. b. odbył się w Nowym Bytomiu odbiór nowych organów, zbudowanych w miejscowym kościele przez firmę D. Biernackiego z Włocławka.

Odbioru dokonał prof. F. Nowowiejski. Organy posiadają trzy manualy i pedały, 79 głosów brzmiałych. Organy te są jedne z większych w Polsce.

Koncert prof. Nowowiejskiego na tych organach wzbudził wielkie zainteresowanie, zgromadziło się około 5000 publiczności.

Zbudowane nowe organy w kościele OO. Jezuitów na Wesołej w Krakowie. Odbioru dokonali pp. Wallek-Walicki i T. Flaszka.

Dn. 8-go lipca r. b. staraniem lubelskiego zarządu djecezjalnego kolegium organistów-chórmistrzów odbył się w Krzczonowie konkurs chórów kościelnych dekanatów Bychawskiego i Piasseckiego. W ciekawym i wielce pożytecznym tym konkursie wzięło udział 9 chórów.

Sąd konkursowy w osobach: ks. kan. W. Mentzla (przewodniczący), W. Tyszkowskiego, P. Podobińskiego, St. Kossowskiego i J. Zalewskiego przyznał 1-szą nagrodę chórowi z Piasiek pod dyrekcją Wojciecha Byszka.

Dn. 12-go lipca r. b. odbyło się w Lublinie do- roczne walne zebranie organistów djecezji lubelskiej, członków kolegium organistów. Na zjazd przybyło 150 osób. Wybrany został nowy Zarząd djecezjalny w składzie następującym: Wł. Szaryn z Starego Zamościa—prezesem zarządu, oraz członkami zarządu pp.: H. Klimkiewicz, P. Podobiński, A. Anusiewicz i E. Pietrzyk.

Djecezja lubelska należy do najlepiej zorganizowanych i najbradziej ruchliwych. W wielkiej mierze zawdzięczać to należy p. W. Tyszkowskiemu, który w przeciągu 10-ciu lat piastowana przez niego godności prezesa zarządu usilnie pracował dla organizacji organistowskich i dbał o podniesienie poziomu organistów i o polepszenie ich bytu materialnego.

Przed nowym zarządem i jego prezesem leży zadanie — kontynuowania rozpoczętej pracy, będącej na dobrej drodze.

To i Owo

Jeden ze "społeczników," znany na bruku chicagoskim jako "muzyk-profeso" z konserwatorium "jaskinia," zaczyna znów wciskać się do prasy polskiej, a ponieważ jest mistrzem w takich okolicznościach i wiedząc o tem, że pisać o sobie samym, nikt w tę wielkość nie uwierzy, zaczyna wpływać na prasę, która jego nazwisko zamieszcza pomiędzy naszymi znanymi i poważanymi kompozytorami, którym do pięć nie dorósł.

Przeciętny czytelnik napewno pomyśli, że jeżeli prasa zamieszcza kogoś pomiędzy ludźmi wybitniejszymi, to tem samem i trzecia osoba staje się "wielką" — niestety, takich "wielkości" w Ameryce mamy dość znaczną liczbę, wobec czego porównanie podobne obniża znacznie wybitniejsze siły i stawia je w rzędzie nie muzyków, gdyż taki tytuł (najprawdopodobnie nie muzyk) osoba ta otrzymała w piśmie "Pismo Organistowskie," wychodzące w Warszawie, pod redakcją prof. Bronisława Rutkowskiego.

Doroczny zjazd i koncert okręgowy na stan Indiana odbył się d. 16 września, pod dyr. p. A. Karczyńskiego. Musimy przyznać, że Zw. Śpw. nawet na walnych zjazdach nie miał przygotowanych pieśni zbiorowych w takim wykonaniu, jak je opracował p. Karczyński.

Sądziliśmy, że poza gośćmi z Chicago reprezentowanym będzie cały zarząd Zw. Śpw. podczas koncertu i kontestu, tymczasem pp. ci "wyżsi" na urzędach świecili nieobecnością, a nauczyliby się dużo; widocznie komitet zjazdu niedość nisko się kłaniał naszym okadzoną "wielkościom," że ci zignorowali pracę okręgu w stanie Indiana przez swą nieobecność.

W pierwszym rzędzie dowiedzieliby się, że tak mocno reklamowany okręg w stanie Illinois jest bardzo malutkim wobec okręgu Indiana co do wykonania pieśni zbiorowych, jako też pwziętych uchwał na tymże zjeździe, które — gdy będą wprowadzone w życie — nie dorówna mu żaden inny okręg.

Nowości Muzyczne.

2549. Kujawiak K. Łady na skrzypce i fortepian wydany przez firmę B. J. Zalewskiego w Chicago, starannie skoregowano i opalcowano, nadaje się do koncertów, jako rzecz klasyczna i trudna; — cena 80c.

3377. Hejże ino. Dwa Mazury, W. Styś, Op. 37 na fortepian, dedykowane p. B. J. Zalewskiemu, wydane przez firmę B. J. Zalewski w Chicago, cena 25c.

2272 Msza Polska, na czas wielkanocny, Eug. Walkiewicz, na chór mieszany, a capella, wydana nakładem firmy B. J. Zalewski w Chicago, w średniej trudności, cena 50c.

Uwaga:—Chcąc uniknąć zwłoki, prosimy nadesłać pieniądze zgóry, dołączając ponadto 10% więcej na zwykłą pocztę.

ECHO MUZYCZNE, 1505 TELL PL., CHICAGO, ILL., U. S. A.

Którą spotkałem tu na targowicy! ...
 Ach dolo moja! Ty wodzisz ducha
 W piekła czeluście, w ogień, co gorze...
 Serce niebiańskich głosów nie słucha,
 Ale się w grzechu pograża morze!
 Oj kobieto! Oj szatanie!
 Gdy za tobą piekło stanie,
 Trudno oprzeć się, bo zwiedziesz
 I w czeluście swe powiedziesz!
 Szał jej objął mnie uroczy
 I omotał w swoje pęta!
 Moja dusza wraz w grzech broczy,
 A ta śmieje się przeklęta!
 Oj kobieto! i t. d.
 Kieskę całą wyludziła
 I wyśmiała mnie.
 Obyś w przepaście skoczyła,
 Nim poznałem cię!
 Oj kobieto, serc trucizno!
 Straszna twoja moc!
 Gdy zarazisz swą zgnilizną,
 W duszy ciemna noc!
 I raz wtóry się pokusie
 Trudno oprzeć będzie mi.
 Mistrzu! Mistrzu! mój Chrystusie!
 Cóż ja powiem Ci?
 Uciekać muszę na poniewierkę,
 Na udręczenie i duszy mękę.
 Achń Co ja widzę? Nasz Mistrz tu kroczy!
 Pędzę, uciekam, gdzie niosą oczy!
 (chce uciekać)

JAN

Żal twój jest szczery. Uspokój ducha...
 Mistrz ci przebaczy z serca, gdy wysłucha
 Słów twego żalu za spełnioną winę
 I tę upadłą nawróci dziewczynę.

(Tłum wraz z faryzeuszami wprowadzają Magdalenę. Judasz kryje się w głąb.)

PIERWSZY FARYZEUSZ.

Na grzechu ową złapaliśmy dziewę!

MAGDALENA.

Lecz twoje grzechy bardziej obelżywe!

DRUGI FARYZEUSZ

Jeszcze się rzuca ta cudzołożnica! ...

MAGDALENA.

Jakąż obłudą płoną wasze lica!
 Wy, pobielane, pełne brudu groby,
 Które straszliwej jad toczy choroby!
 Kto niezdolny do miłości,
 Drugim jednak jej zazdrości!
 A jam piękna jak kwiat róży,
 Słodka, jako wino w kruży!

FARYZEUSZE

Wywlec za miasto i ukamienować!
 Nie będzie podła więcej nas pomstować!

MAGDALENA.

Czyście szaleni?

FARYZEUSZE

Tak nam Mojżesz każe!

MAGDALENA.

Przyjdzie ktoś większy i to prawo zmaże!

FARYZEUSZE

Precz z nią! Niech dłużej nam nie zlorzeczy!

MAGDALENA.

Mówi przez was obłuda, ale serce przeczy!
 (Zdała za bramą widać Chrystusa.)

FARYZEUSZ PIERWSZY

Idzie tu Rabbi. Co on powie na to:

Czy kamień za grzech godną jest zapłatą?

(Widać w bramie Chrystusa. Faryzeusze podchodzą z Magdaleną ku bramie. Apostołowie i Judasz stoją na boku.)

FARYZEUSZ PIERWSZY

To cudzołożnica, znana z grzechów wielu.

Wiesz dobrze mądry, cny nauczycielu,

Że prawo każe takie kamienować...

Śmiałyś ustawy Mojżeszowe psować?

GŁOS CHRYSTUSA

Kto nie obciążon grzechu ani cieniem,

Niech pierwszy w biedną uderzy kamieniem!

(Widać Jego rękę wyciągniętą rozkazująco. Faryzeusze i tłum odchożą. Marja obejmuje stopy Chrystusowe. Ręka Jego dotyka jej głowy.)

GŁOS

Nikt nie potępił ciebie, nieszczęśliwa?

MARJA (u stóp Chrystusa)

Jam Twoja, Rabbi! Twoja, póki żywa!

Kortyna powoli spada.

KONIEC AKTU PIERWSZEGO.

AKT DRUGI

(Scena przedstawia ogród Łazarza w Betanji. W perspektywie widać domek wśród drzew. Po ogrodzie porozrzucane są tu i ówzie małe ławeczki kamienne. Słońce ma się ku zachodowi. Spokój i cisza. Wśród cyprysów przechadza się Marja Magdalena.)

MAGDALENA.

O błogi słońca jasny promieniu!

Nie gaśnij nigdy w mej duszy ty

I nie pograżaj jej w nocy cieniu,

Bo ją obmyły pokuty łzy!

Nie zachodź słońce, nie zachodź mi!

Niech Światło twoje w duszy mej lśni!

Cudowne, boskie Mistrzowe Słowo

Iskrę wskrzesiło, nieznaną światu

I w sercu miłość wzbudziło nową,

Do białej róży podobną kwiatu!

Nie zachodź i t. d.

Dziś nowa duszy otwarta księga
I tajemnicza pieczęć złamana.
Boska mem sercem włada potęga,
Miłość w niem gorze dla mego Pana!

Nie zachodź i t. d.

Cisza i błogość w cudnym ogrodzie,
Jakby odczuwał Niebios wyroki,
Że Prorok powstał w judzkim Narodzie
I dziś tu swoje skieruje kroki.

Nie zachodź i t. d.

(Z domu wychodzi Marta i zbliża się ku Marji.)

MARTA.

Sama się krzątam; pomóż mi jedyna...
Wszak Mistrz dziś gościem będzie w naszym domu.

Całej Betawji wiedna ta nowina,
Bo Judasz tego nie taił nikomu...
Chodź do dom, luba, zgotuję wieszczę,
Ażeby godnie przyjąć Mistrza w progi...

MARJA.

Ja w samotności odmawiam pacierze.
Za złe nie weźmie tego Mistrz mój drogi,
Że pokarm duszy przed pokarmem ciała,
Niebios słodycze, przed winem wybrała...

MARTA.

Wszakżeś wesołą dawniej, luba, była
I każdej uczty największą ozdobą...
Czemuś się siostró tak bardzo zmieniła?
Pojąć nie mogę, co się stało z tobą...

MARJA.

Inny mi świat ukazał Pan.
Inny też kwiat sercu jest dan!
Nie werweny, róż zapachy,
Nie balsamy, aloesy;
Nie zwabią mię więcej gachy.
Żądzy dawnej przysły biesy!
Cud mą duszę przeistoczył.
Znikły ognie i zapały.
Spokój błogi do niej wkroczył,
Jasne zorze w niej zadniały!
Mistrz rozniecił Swoją Siłą
Miłość nową, niepojętą,
Jakaś słodką, błogą, miłą,
Nieskalaną, wiecznie świętą!
Ja tu czekać będę Pana
W tym ogrodzie, aż przybędzie.
Czara balsamu wylana
Jego stopy wonić będzie.
A ty, miła, spraw wieszczę
Dla Mistrza i Jego grona.
Ja tu skończę swe pacierze
I wyleję gorycz z łona.

MARTA.

Daj mi znać, gdy Mistrz przybędzie...

MARJA.

Kiedy strudzon tu usiedzie,
Dam przez służę znać, kochana,
A ty godnie przyjmij Pana!

(Marta odchodzi do domu. Z przeciwnej strony nadchodzi Judasz i ukrywa się za krzakiem cyprysu.)

MAGDALENA.

Ach! Coś mi znowu serce przenikło;
Jakiś uczucie strasznie złowieszcze,
Jakby wracało to, co już znikło!
Dziwne mem ciałem wstrząsnęły dreszcze.

JUDASZ *(podchodzi ku niej)*

Królowo moja, bądź mi pozdrowiona!
Witaj, ach witaj cudnej róży kwiecie!
Przytul do mego się o luba łona
I o rozkoszy śnij precudnym świecie!

MARJA.

Nie przyjacielu...; nie tykaj się ciała,
W którym zamarły wszelkie namiętności...
Dawna już żądza z niego uleciała,
Nowej w nie weszły promienie miłości!

JUDASZ

Czyżby już znikły z twej pamięci chwile,
Które wraz z sobą wśród rozkoszy czaru
Tam w Galileji spędziliśmy mile?
Czy już nie czujesz mego ognia żaru?

MARJA.

Inny się żar
W me serce wdarł.
Inne w duszy ideały!
Na nic serca twe zapały!
Zapomnij, ach!
Zbiera mnie strach!

JUDASZ

Co tobie?

MARJA

Już w grobie me żądze.
Już więcej nie zbłądzą,
Bo miłość świeci mi nowa
I Mistrza serdeczne słowa
Zagasiły namiętności.
Ludzkiej nie chcę ja miłości,
Gdy niebieska zawitała,
Żądze we krwi mej zalała!

JUDASZ

Ach! Co się dzieje?
Daj mi nadzieję,
Bo mi ogień wewnątrz spali,
Serce straszna chuć pożera!
Niech się dusza twa uzali!
Przepaści niech nie otwiera
Podemną!
Chodź ze mną
W daleki świat!
Ja, szczęścia kwiat

(Ciąg dalszy w następnym numerze)

Stanisław Moniuszko

DZIEDZICTWO, ŻYCIORYS I MUZYKA

Zarys Biograficzny.

Napisał

Bolesław Wilczyński.

WSTĘP.

(Ciąg dalszy z zeszłego numeru)

poznać ziemię rodzinną, ułomitować krew własną i stanąć na straży swej włości, ucząc się wciąż obejmować przestrzenie wielkie zarokiem gospodarza rządowego. Takie hasła musiały oddziaływać koniecznie na sztukę i jej przedstawicieli. Któż bowiem, jeśli nie oni, zaprzoduje w sprawie jedności narodowej? Kto uświęca ołtarze i pokieruje chórem, mającym zagrzewać do braterstwa i pracy wytrwałej? Postanowienie saszczytne wypadło przysiąc i spełnić wyzwolenicom szkoły romantycznej. Ich nastrój uczuciowy spowodował dużo zawodów w sprawie, wymagającej trzeźwości i równowagi; ich uniesieniom przypisać należy nie jeden grzech psychy, rzekomy objaw potęgi plemiennej, nie jeden strzał chybiony jako skutek zaślepienia; nie mniej przeto ruch wieszczty już zapowiadać, że byle rozum wszedł w prawa swoje i zapanował nad uczuciem, byle rzutom namietności położył kres altruizm szczery, sprawiedliwy i czynny, już błędów liczba zmaleje, a źródło myśli i czynów pozostanie czystym i płodnym. Reakcje nie powinny trwożyć. One świadczą na korzyść zdobyczy nowej, tej właśnie, jakiej sztuka napróżno szukała w przestworzach bezgranicznych, gdzie duch stęsknionej i rozdarłej błąkał się bez celu.

Takie połączenie gry fantazyjnej i prądów narodowych wydało sztukę polską, o tyle oryginalną, o ile na rodzimęj uprawionej głębie, znamiennej i z najdroższych pocztą pierwiastków życia. Polscy z ostatnich doby mistrze byli bez wyjątku romantykami. Pomimo to wyróżnia ich wygląd pracowników poważnych i bohaterów woli, bacznych na godność narodu i gotowych nieść mu w ofierze serca najcenniejsze, natchniona najwznioślejsze. Wszak jeden z nich był wieszczem w stylu mędrców i prawodawców, nie zaś marzycieli.....

.....Poeci, muzycy i malarze narodowi, tworząc przez miłość ideału określonego, unikają szczerliwie zasady gubnej, głoszącej, że celem sztuki jest sztuka sama, więc przyjemność, jakiej dostarcza nadmiar żywotności. Tu gra zbyt kochana roztaczana ma być na forum wysołobionem, obojętnem, o tyle jakoby właściwym, o ile położonem po za granicę pożytku i zadań społecznych. Jakież zasada ta sprowadzić mogła skutki? Techniki efektów, bezkarne wzbijanie fantazji, brak dźwigni moralnej, wstęki dziwaczne,

porywy i omdlenia, zresztą naturalizm nagi, rzekomo naukowy i zagubę kojarzeni pięknotwórczej. Burze, szalejące na widnokręgu cywilizacji łacińsko-germańskiej, nie wymiotły nasion zdrowych, rzuconych w głęb macierzystą przez naród rycerski, któremu wypadło stanąć w obronie światła Chrystusowego, ognisk rodzinnych i wolności. Stąd obojętność, nawet opór względem poduszczeń niesympatycznych; stąd cześć dla mistrzów, istnych świadomości narodowej przewodników, o ile oni, uchylając pływ szkoldliwe, krzewią miłość ojczyzny i zachęcają do pracy na korzyść harmonii społecznej. Jednym z takich był niezgłębliwie Stanisław Moniuszko. Czwierć wieku minęło od czasu gdy naród, wdzięczny za podobne wzniosłe, żegnał piewę swego płaczem w uroczystym na cmentarz pochodzi. To nie była postać ostatnia, jedna z oddanych po zwyczajowi pracownikom zasłużonym; to był pierwszy objaw tej spójni szeroko zakreślonej i obejmującej ogół, jaką widzieć pragnął twórca "Pana Tadeusza" a o jakiej muzycznie wieszczył twórca "Halki". Takie pomniki trwają długo. Pleśń ich się nie ina; a czas daje im moc rozplodową. Muzyka Moniuszki wzrusza coraz bardziej i z każdym rokiem przyciąga coraz większy zastęp wielbicieli. Niechże mi wolno będzie sarysować postać mistrza piórem, kierowaną mocą sympatii ogólnej.

UWAGA. Aleksander Walicki, szkicując w krótkim zarysie postać Moniuszki, uprzedza, że w danej książeczce należy cenić jedynie materiał do użytkowania. Przyjaciel kompozytora, jakkolwiek znawca muzyczny, rzekł się w swej monografii stanowiska, upoważniającego do wydawania sądów zupełnych. Chodziło mu nie o wykaz działalności i krytyczną ocenę dzieł, lecz głównie o wiązanek szczegółów źródłowych, które mogłyby posłużyć jako wskazówki przy badaniu przedmiotu samego. Czy one starczą dla badacza? Autor życiorysu miał posiadać wielki zbiór dokumentów, korespondencji i notatek odośnych, a nadto, jako utajemniczony przez przyjaciela, mógł zgromadzić wiele spostrzeżeń osobistych i utworzyć całość, zastępującą na miano pracy źródłowej, właśnie takiej, gdzie cząstki, zaledwie zbliżone, nadają się jednak, przez wybór i nagromadzenie systematyczne, do całokształtu mniej lub więcej skończonego. Sprawozdawca rzekł słuszenie, że do wyświetlenia uczuć i myśli, utajonych w spuściźnie mistrza, wielce pomoże znajomość tradycji rodzinnych, jako też wpływów z otoczenia i wychowania. Jemu też przypisały chlubę zapoczątkowania biograf-estetyki, któryby z osobą mistrza genialnego postanowił zaznajomić wszechstronnie świat literacki. Lecz hasło przebrzmiało, a postanowienia nikt dotąd nie powziął. Tkwiłaaby w tem obojętność? A może przyczyną milczenia był brak oficjalnie zasilonych źródeł? W pracy Walickiego nie znać "wielkiego zbioru dokumentów, korespondencji i notatek". Autor wyznaje, że wiele szczegółów pominął dla braku dowodów. Bądź co bądź, jego materiał nie zachęca do syntezy piśmienniczej, albowiem grzeszy brakiem dostatków, wagi i różnic w szczegółach, dość pobieżnie rozpostartych na szerokiej skali rodowod. Czyż przeto przyjaciel pieśniarza nie zasłużył na wdzięczność naszą? On pierwszy sięgnął po wskazówki, wydobł z ukrycia urywek dzieł znikomych, zaledwie w pamięci rodzinnej kreślony i, żywiąc nadzieję, że czas pozwoli dzieło zapoczątkowane ułożyć, zachęcił zbieraczy do mnożenia budluc. Nadzieja nie zawiodła. Oto przy Warszawskim Towarzystwie Muzycznym powstała Sekcja Moniuszki, której zadaniem — troska o wiadomości biograficzne i wzorowe dzieł wykonywanie, zabiegi w poszukiwaniu rękopisów i utworów nieznanych, podjęcie wydawnictwa, zgola trud uczestników, dbałość o żywy pomnik dla mistrza. Nim atoli wzrastająca "biblioteka", usiłując w pomniku ujawnić wyraz za pośrednictwem oświetlenia krytycznego, zdola dostarczyć pomocy odpowiedniej, dziś bierzemy co ona daje, a mianowicie monografię Waickiego, zbiór listów, pisanych przez kompozytora do żony, oraz rozprawę estetyczną napisaną przeze mnie, a wydaną przez Redakcję Biblioteki Warszawskiej.

Objasnić czytelnika winieniem, że praca, jaką dziś daje, różni się od poprzedniej w założeniu. Zamierzając wykonać i wydać dzieło, rozpoczęte p. t. Życie i Sztuka, postanowiłem wyzyskać chwilę i pogląd szczegółowy wzmocnić zaopatrywaniem ze stanowiska psychosociologii. Tu artystę poznajemy w człowieku, a więc nie tylko w Muzyce, lecz w Dziedziectwie i w Życiorysie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Czas odnowić prenumeratę Echa Muzycznego na rok 1929 i nadesłać \$2.00

SZKOŁA MUZYCZNA Stefana Daczowskiego

kłora mieści się pod No.
3034 W. 22nd St. Chicago, Ill.

Udziela lekcji jak wokalnie tak i instrumentalnie. Tylko zawodowe siły pedagogiczne mają dostęp w tej uczelni. Interesowani proszeni są o zgłaszanie się pod powyżej wskazanym adresem.

Nowości Muzyczne

Słowa i Muzykę ułożył i skomponował
KS. JAN A. SUCHOS

Hejnał: na cześć Jezusa Ch., chór mieszany.....45c
Hoid: dla Królowej K. P. — M. B. Cz. chór miesz. 35c
Wampiry XX-go wieku. Solo Baryton.....25c
DO NABYCIA U: Rev. J. A. Suchos, Lzerner, Co.
P. O. BOX 257, MOCANAQUA PA. U. S. A.

"Hej, nam Hej"

Pastorałka Ludowa No. 1.

Na chór mieszany a capella lub z organami
(CENA 60c) UŁOŻYŁ T. O. MAŃSKI (CENA 60c)
Przy zamówieniu w większej ilości, cena zniżona.

"Gloria -- Gloria"

Pastorałka Ludowa No. 2.

Na chór 4-ro głosowy żeński i męski a capella
(CENA 60c) UŁOŻYŁ T. O. MAŃSKI (CENA 60c)
Przy zamówieniu w większej ilości, cena zniżona.

"Hej, nam Hej"

Pastorałka Ludowa No. 3.

Na chór męski a capella lub z organami
(CENA 60c) UŁOŻYŁ T. O. MAŃSKI (CENA 60c)
Przy zamówieniu w większej ilości, cena zniżona.

Znany Krakowski Śpiewnik Kościelny

Śpiewnik Kościelny Katolicki, Część I. ....T. Flaszka
Śpiewnik Kościelny Katolicki, Część II. ....T. Flaszka
Śpiewnik Kościelny Katolicki, Część III. ....T. Flaszka
Tekst do Śp. Kośc., Część I, II i III. w oprowie, T. Flaszka
Wieniec Pieśni dla młodzieży na głosy a capella T. Flaszka
Do nabycia w Echu Muzycznym, 1505 Tell Place. Chicago. Ill.

CANTIONALE ECCLESIASTICUM

Ad Norman Editionis Vaticane
Ratione Habita

Ritualis pro Polonia approbati
Edidit

Dr. Venceslaus Geburowski
Poprawne i Najnowsze Wydanie
W OPRAWIE \$4.50
do nabycia
w Echu Muzycznym
1505 Tell Place, Chicago. Ill.

PRACA I OSZCZĘDNOŚĆ

są matką dorobku. Ale oszczędności muszą być bezpiecznie przechowane. Wkładajcie je do —

NORTH-WESTERN TRUST & SAVINGS BANK

Milwaukee Ave.
róg ul. Division

Zasoby przeszło
\$20,000,000.00

EDWARD J. PREBIS, Prezydent.

Nowy Transport Nut z Polski

Do nabycia w redakcji Echa Muzycznego
Komp. T. O. Mański

1. Pamiętnik. Zbiór 5-ciu łatwych utw. na fortepian.....1.50
2. Siedzi sobie św. Pieter orety na fortep. z tekstem i głosem......75
3. Zbiór 10-ciu Toastów na chór mieszany a capella......60
4. Zbiór 10-ciu Toastów na chór męski a capella......60
5. Pastorałka. "Co to woła—Gloria" na 4 gł. ch. żeń. i męs......60
6. Pastorałka. "Hej nam hej" na chór miesz. a capella......60
7. Pastorałka. "Hej nam hej" na chór męski a capella......60
8. Mól się za nami na Maj i Paźd. ch. miesz. part i 4 głosy.....1.10
9. Zbiór Melodji Ludowych (50) Do Lit. Lor. na or, z t. Cz. i 4 gł.....2.50
10. Trzy Litanje Loretańskie i Memorare na 4 gł. miesz. z 4 gł.....1.65

Zamawiać Prosimy:

ECHO MUZYCZNE 1505 TELL PLACE CHICAGO, ILL. U. S. A.

Nowość: Cztery Zeszyty Pieśni Pogrzebowych.

- 1780 Siedem Pieśni Pog. na chór miesz. a cappella.....60
1781 Piętnaście Pieśni Pog. na ch. miesz. a capella.....60
1950 Sześć Pieśni Pog. na chór męski a capella.....60
1951 Jedenaście Pieśni Pog. na chór męski a capella.....60

UWAGA: Szczegółowy opis tych pieśni, patrz ogłoszenie w Echu Muzycznym

Nad apteką Z. Głowackiego

Tel. Humboldt 1579

FILJA SZKOŁY 1700 Adams Ul., GARY, IND., Tel. Gary 1550

SZKOŁA MUZYCZNA STEFANII D'ORESTE

1039 NOBLE STREET (2 piętro) CHICAGO, ILL.

Residence: 2069 Long Ave.

Berskshire 7450

SCHOOL OF MUSIC — SZKOŁA MUZYCZNA

H. ORZECZOWSKI VIOLIN TEACHER

Music Furnished for all Occasions

1478 Milwaukee Ave. (Brunswick 9641) Chicago

P. PETELCZYC

Fabrykant Harmonji Warszawskich

Dostarczamy i Reperujemy takowe po cenach
przystępnych. — Piszcie po katalogi

1529 Haddon Ave.

CHICAGO, Ill.

Polska kuchnia domowa

Ceny przystępne

Restauracja J. S. Lenarda

Przyrządza:—czysto i smacznie

1124 Milwaukee Ave.

Chicago, Ill.

POLECAMY DO NABYCIA RÓŻNE NUTY

Zamawiając nuty, wystarczy podać numer i cenę

MUZYKA ŚWIECKA

POLSKIE SZKOŁY NA RÓŻNE INSTRUMENTY.

Szkola A. B. C. na Fortepian dla dzieci i początk.	(100)	4.00
Szkola na Gitarę, oraz 22 utwory z mand. i t. p.	(96)	2.00
Szkola na Mandolinę, oraz 30 utworów różnych.	(97)	1.50
Szkola na Flet, zwykłej budowy lub Boehm'a.	(106)	1.00
Szkola na Klarinet A. B. C. lub Es z rysunkami.	(107)	1.00
Szkola na Kornet lub jakikolwiek inst. dęty z 3 klap.	(108)	1.00
Szkola na Koncerting i Bandonium.	(117)	1.00
Szkola na Skrzypce dla samouków, 7x11 z melod. pols.	(118)	1.75

ŚPIEWY DZIECIĘCE NA 1 GŁOS Z FORTIEPIANEM.

Śpiewniczek Dziecięcy, 22 pieśni różnych komp.	(200)	1.00
Śpiewniczek Dziecięcy, 16 pieśni różnych komp.	(201)	1.00
Śpiewniczek Dziecięcy, 20 pieśni różnych komp.	(202)	1.00
Śpiewniczek Dziecięcy, 26 pieśni różnych komp.	(203)	1.00

ŚPIEWY DZIECIĘCE NA 2 I 3 GŁOSY Z FORTIEPIANEM.

Dwa Duety. 1. Kwiatarka. 2. Tesknota.	net (210)	30
Dwa Duety. 1. Cyganki. 2. Piosenka.	net (218)	40
Brat i Siostra. "W kacie szkolna teka leży"	(233)	40
Dwa Duety. "Jaś i Małgosia" dla starszych.	(233)	30
Dwu głosowy śpiewniczek, 15 utw. (dla dzieci lub star.)	(285)	1.00
Dwu głosowy śpiewniczek, 8 utw. (dla starszych).	(286)	1.00
Trzy Duety, "Polskie Skarby" dla szkół parafjal.netto	(162)	20

Śpiewy na 1 głos z tow. fortepjanu

Ach Jakżem ja nieszczeniwa. Mazurek. Mezzo-sop.	(580)	20
Andzia. "Anuziu, jeszcze szklaneczkę." Bar.	(536)	20
Dwa śpiewy. 1. Śpiew "Basi." 2. "Wiosna." Mez.-sop.	(582)	20
Hiszpanka. "Jam jest miłośnik królowa." Mez.-Sop.	(317)	25
Kozak Ukrainiec. "Hej ja kozak, zowut Wola." Ten.	(307)	20
Kwiatarka. "Młode i piękne mamy." Mezzo-sop.	(314)	10
Kwieciści i wonny maj. "Błękitne niezapudki." gi. sr.	(316)	25
Krakowiak. "Na skalistym brzegu." Bas.	(478)	20
Krakowiak. "Na krakowskiej ziemi." Bas.	(474)	40
Krakowiak. "Halko miła, tyś pobozna." Bas.	(476)	30
Laleczko ma. "Gdy dziewczę ma pięć lat." Bar.	(544)	30
Modlitwa. "W poswistach wichru losu." Bas.	(482)	30
Piosenka. "Gdzie chłopaczek tam dziewczynka." Bar.	(537)	30
Śpiew Janka. "Hej przy okienku twem." Ten.	(574)	20
Wziął kotek na płotek. "Nad srebrnym ruczajem." Bar.	(558)	20
Zalotnik. "Jestem chłopak dziarski, zwawy." Bar.	(542)	20
Wędrowna Ptaszyna. "Ptaszku, skąd przylatasz." Alt.	(322)	20
Zosia, Joasia i Basia. "Zosia jak węgieć czki ma." Bar.	(300)	20
Zyczenie. "Gdybym ja była słoneczkiem." Alt.	(450)	20

Śpiewy na 2 głosy z tow. fortepjanu

Cliribiribin. "Pewnie w każdej bywa mowie"	(728)	30
Cyganie. "Każy wesół z nas i rad, mlie czas upływa"	(696)	30
Drogie Wspomnienia. Zalewski-Walkiewicz	(770)	40
Duet zabi. "I czego proszę żabom brak?"	(754)	20
Dwa Duety. 1. Kaliny Wiosna, 2. Wreszńskie Dzieci.	(708)	30
Dwa Piacze Fajek. "Zaledwo rano zdąży wstać."	(736)	20
Dwa Mazurki. Eug. Walkiewicza (ludowe)	(738)	30
Dusza w Niebie. "Ani ucho nie pojmie"	(678)	40
Kochajmy się. (Serenada Schuberta) "Wśród tej ciszy"	(790)	30
Lore-Ley. "Ja niewiem skąd w duszy mój gości"	(748)	40
Modlitwa Ks. Marka. "Pośród pastuszków"	(681)	30
Pozdrowienie. "W którą bądź stronę spojrzę"	(716)	40
Pójdźmy razem. "Błoga cisza dokoła"	(660)	50
Rota M. Konopnickiej, muzyka Eug. Walkiewicza	(760)	15
Rozstanie, Mazurek. "Wróć zapomnij biedną"	(670)	50
Rybacz. "Strzechę rzuciwszy moją." Tenor i Bas.	(698)	40
Walczki mój. "Mój ty walczyku, kocham cię znam."	(780)	30
Wesoła Piosenka. "Zanućmy śpiew wesóło"	(796)	30
W Pieninach Szczawnickich. "Boskie Pieniwy"	(900)	30
Wszystko przemija. "Chwila skrzydłata"	(665)	30

ŚPIEWY NA 3 GŁOSY (CHÓRY ŻEŃSKIE)

Chóry żeńskie na 1, 2, 3 i 4 gi. Zbiór 10 utw. zesz. I.	(960)	1.00
Chóry żeńskie na 1, 2, 3 i 4 gi. Zbiór 15 utw. zesz. II.	(961)	1.00
Hiszpanka. "Jam jest miłośnik królowa"	net (903)	25
Hymn Jubileuszowy Janowi Sobieskiemu. Eug. W.	(922)	10
Krakowianka. "Jestem Krakowianka" F. Now.	(912)	15
Na Falach Dunaju. "Śpiew o Wiśle" Part. 12 gi.	(956)	4.20

ŚPIEWY NA CHÓRY MIESZANE

Chór Żołnierzy z opery "Faust." Skrz. fort. i 12 gi.	(1152)	2.15
Cztery Powinśowania dla księży.	(1068)	25
Cztery Utwory, popularnych pieśni.	(1007)	15
Kantata ku czci H. Sienkiewicza.	(1133)	75
Marsz Żołobny Chopina, fort. i 12 głosów.	(1005)	2.25
Matysek. "Był Matysek, chłop przed laty"	(1127)	30
Na Falach Dunaju. "Śpiew o Wiśle" part. i gi.	(1156)	4.20
Najpierwsza Pieśń. "Skąd się wzięła," a capella.	(1057)	15
Pieśń Wiosenna (konkursowa) "Jest w życiu"	(1002)	15
Polonez "Brzmijcie trąby" Chopina, 12 gi. z fortep.	(1004)	2.20
Przebudzenie Zakoханого, Walc.	(1121)	30
Róża "Już z królewskim towarzystwem"	(1113)	30
Sextet z "Lucy di Lamermoor" solo i chór.	(1014)	45
Siedmiu Pieśni Ludowych, a capella.	net (1054)	25
Wiązanka Pieśni Narod. 6 zesz. No. (1158-60-1-2) i	(1163)	1.80
Zbiór Kwartetów, 31 pieśni nar. a capella.	(1170)	1.00

ŚPIEWY NA CHÓRY MĘSKIE.

Chór Żołnierzy z op. "Faust" z akomp. 12 gi.	(1480)	3.60
Darmozjad St. Moniuszki. Solo Bas i chór komp.	(1324)	1.20
Dwadzieścia cztery Pieśni Jana Galla, a capella.	(1295)	1.40
"Hulali" — "Kryleć" "Niejedni nam prawi"	(1339)	15
Kieszonkowy Śpiewniczek Tow. (60 pieśni)	(1490)	90
Kozak. "Tam na górze jawor stoi," a capella.	(1328)	60
Marsz Żołobny Chopina. 12 gi. i part. fort.	(1210)	2.25
Marsz Żołobny. "Spocznij na wieki"	(1206)	20
Mazur z Opery "Halka." "W dziełnych sercach"	(1326)	40
Na Falach Dunaju. "Śpiew o Wiśle" z akomp.	(1488)	4.20

Od dworu do dworu. Kujawiak, 12 gi. i fort.	(1390)	2.60
Pieśń Kolarzy. K. Garbusińskiego.	(1304)	15
Pięć Pieśni Pogrzebowych St. Mon. (1330-2-4-6). net	(1338)	1.30
Polonez. "Brzmijcie trąby," Chopina, 12 gi. i fort.	(1208)	2.20
Rok mój, rok szczęścia. K. Garbusińskiego.	(1300)	40
Sześć Pieśni Nar. i Tow. K. Garbusińskiego.	(1302)	30
Tesknota. "Gdziekolwiek pójdę," Solo Bas i chór.	(1315)	15
Wesele, Kujawiak. "Dana, dana nakoło"	(1489)	15
Wybór (19) Kwartetów, polskie i obce kompozycje.	(1460)	1.75

MUZYKA KOŚCIELNA

Śpiewy na 1 głos z tow. organów i t. p.

Ave Maria. Gounoda "Zdrowaś Marya" sopr.	(1520)	20
Do Ciebie Boze. Pieśń poślubna. Sop. Tenor lub Bar.	(1590)	25
Dwie Modlitwy: 1. W ciężkiej niedoli. 2. Boże Ojcie.	(1542)	40
Dwie Pieśni Kościelne. 1. Modlitwa. 2. Hymn.	(1512)	30
Modlitwa do M. B. "Nie opuszczaj nas" na głos śred.	(1500)	20
Pieśń Pokutna. "O Panie co losy ludzkości" Bar.	(1544)	20
Przyjmij Boże. Pieśń poślubna. Sop. lub Tenor.	(1594)	25
Zdrowaś Marya. "Ave Maria" na sopran.	(1510)	25

Śpiewy na 2 głosy z tow. organów

Dwie Pieśni: 1. Stabat Mater, 2. Pieśń do M. B.	(1630)	15
Dwie Pieśni: 1. Z pokora, 2. Modlitwa na 3 głosy.	(1730)	15
Marsz Wesoły, Veni Creator i Pieśń Poślubna (3 ut.)	(1665)	60
Powrót Taty. "Witaj Maryo, święta Pani"	(1660)	20
Stabat Mater, B. W. Walewskiego, Kontra-Alt i Ten.	(1630)	30
święta noc. "Cicha noc, święta noc"	(1654)	20

Śpiewy na chóry mieszane

Bóg i Ojczyzna. Śpiewnik kościelny, 6 zesz.	(1883)	3.25
O Narodzeniu Pańskim 15-cie koled.	(1790)	55
Ośmiu Pieśni Wielkanocnych O Zmart. Pańskim.	(1792)	30
Śpiewy Kościelne na 1, 2, 3 i 4 różne gi. 28 utw. z. I.	(2060)	1.00
Śpiewy Kościelne na 1, 2, 3 i 4 różne gi. (37 utworów)	(2062)	1.00

MSZE POLSKIE I ŁACIŃSKIE, EUG. WALKIEWICZA.

a) Na 1 głos z organami lub a capella.

Missa (Op. 6). In honorem St. Casimiri, a capella.	net (2112)	48
Missa (Op. 21). In honorem St. Josephi Sp. B.M.V. net	(2114)	40
Msza Polska (krótka) przez Ks. K. Klaina, a cap. net	(2080)	10

b) Na 2 głosy z organami lub a capella.

Missa (Op. 38). In honorem St. Joannis Cantu C.	net (2142)	50
Missa (Op. 41). In honorem B. M. V. de Czerwiński net	(2144)	60
Missa (Op. 43). In hon. St. Stanisłai Kostkae C.	net (2146)	60
Missa (Op. 44). Pro Defunctis.	net (2150)	40
Msza Polska (Op. 25). A. Karczyńskiego.	net (2130)	40
Msza Polska (Op. 50). Żałobna.	net (2148)	60

c) Na 3 głosy z organami lub a capella.

Missa. Pro Defunctis C. Casciolini, a capella.	net (2160)	80
Missa (Op. 6). In h. St. Jos. Sp. B.M.V. Garbusiński net	(2294)	1.00

d) Na chóry mieszane z org. lub a capella.

Missa (Op. 11). In hon. St. Michalei Archangeli.	net (2260)	1.00
Missa (Op. 40). In hon. St. Hedwys Reg. Vid.	net (2263)	1.00
Missa (Op. 42). In hon. St. Stanisłai Ep. et Mart.	net (2268)	40
Missa (Op. 45). In hon. St. Josephat, for 7 voices.	net (2266)	2.40
Missa (Op. 46). In hon. B. M. V. de Częstochowa net	(2264)	1.00
Missa Prima. Requiem. Ks. A. Wróblewski.	net (2268)	20
Msza Polska (Op. 13). Pieśni do mszy św.	net (2268)	50
Msza Polska (Op. 17). Pieśni do mszy św.	net (2269)	50
Msza Polska (Op. 20). Pieśni do mszy św.	net (2256)	40
Msze Polskie (Op. 51 No. 1-4) (cztery), łatwe.	net (2257)	20
Msze Polskie (Op. 52 No. 1-4) (cztery), łatwe.	net (2254)	20
Ośmiu małych mszy (Op. 51 i 52) Eug. Walk.	net (2258)	40

e) Na chóry męskie z organami lub a capella.

Missa (Op. 2). Pastorals. K. Garbusińskiego.	net (2292)	1.00
Missa (Op. 12). Prima. qudr., bez Gloria, K. Gar.	net (2296)	2.75
Missa (Op. 42). In hon St. Stan. Ep. et Mart., 3 gi. net	(2329)	40
Missa (Op. 17). In hon. St. Annae (dwa chóry).	net (2300)	1.00
Missa (Op. 70). In hon. St. Cecilliae. Eug. Walk.	net (2301)	1.00
Missa (Op. 13). Druga mała z inst. dętymi, p. i 12 gi.	(2293)	3.20
Missa Pro Defunctis, A. Karczyński, Op. 28.	(2320)	80
Sto Preludji w formie szkoły na organy.	(2500)	4.00

UTWORY INSTRUMENTALNE, NO RÓŻNE INSTRUMENTA.

Utwory na Fortepjan

NOWE KRAKOWIAKI (3384) B. J. Zalewski, na fortepian, wydanie poprawne, oryginalne, czysty i piękny druk, cena tylko 25c. Nadzwyczaj melodyjne krakowiaki.

CHŁOPSKIE KUJAWIAKI (3381). Melodie uchwycił B. J. Zalewski, na fortepian; opracował Eug. Walkiewicz. 25c.

MARSZE I TAŃCE POLSKIE (2600) B. J. Zalewski. Na same (solo) skrzypce. 21 utworów, 90c.

MARSZE I TAŃCE POLSKIE (2760) B. J. Zalewski. Na sam (solo) kornet. 27 utworów, 50c.

PIEŚNI DO MSZY ŚWIĘTEJ (2268) Eug. Walkiewicz, Op. 15. "Boże Stwórcu, nasz Panie." Na cztery głosy mieszane, lub na dwa głosy równe, z organami, 50c.

PIEŚNI DO MSZY ŚWIĘTEJ (2269) Eug. Walkiewicz Op. 17. "Z odgłosem wdzęcznych pieśni." Na cztery głosy mieszane, lub dwa głosy równe, z organami, 50c.

DWA UTWORY (2585) B. J. Zalewski-Borel Gounod. 1. Wesoła piosenka, "La sorella." 2. Chór żołnierzy, Marsz z opery "Faust" na skrzypce z fortep. 40c.

1229 Gall J. Komplet 70 pieśni (męskie) w oprac. 2.50

1025 Gall J. Komplet 75 pieśni (mieszane) w oprac. 3.00

Zamawiając nuty z katalogu, prosimy podać numer porządkowy dzieła i cenę.

POLECAMY DO NABYCIA RÓŻNE NUTY

Zamawiając nuty, wystarczy podać numer i cenę

MUZYKA INSTRUMENTALNA

Utwory na Solo Skrzypce

Marsz z Opery Faust i Wesoła Piosenka; trudne.....	(2565)	25
Marsze i Tańce Polskie (21 utworów).....	(2600)	90
Pije Kuba do Jakóba. Warjacje na skrzyp. z fort. tr.....	(2564)	30
Witaj Królu, Polonez, z tow. fortepjanu, trudne.....	(2548)	30
Zbiór 10 Pieśni Patryjotycznych i Narodowych, z fort.....	(2578)	40
Zbiór 10 śpiewów Narodowych, z tow. Gitary.....	(2538)	50
Zbiór 10 utworów na Skrzypce lub Mandolinę z Gitarą.....	(2536)	50
Zbiór 20 utworów, śpiewów, do tańca i t. p.; łatwe.....	(2522)	40
Zbiór 20 Pieśni Narodowych i Patryjotycznych; łatwe.....	(2524)	50
Zbiór 20 utworów na dwoje skrzypiec, ćwiczenia itd.....	(2567)	75
Zbiór 23 utworów, śpiewów lud., z oper, operetek, lat.....	(2520)	40
Zbiór 36 Melodji Polskich, gamy i różne ćwiczenia.....	(2566)	50

Utwory na Solo Kornet

Laleczko ma, pieszczotko ty; śpiew operetkowy.....	(2706)	10
O młynarce z pewnej wsi; śpiew operetkowy.....	(2800)	10
Zbiór 10 Pieśni Narodowych i Patryjotycznych.....	(2712)	10
Zbiór 20 Pieśni Narodowych i Patryjotycznych.....	(2704)	50
Zbiór 27 Marszów i Tańców Pols.; oberki, polki itd.....	(2760)	50
Żal za Ukrainą; znany śpiew ludowy.....	(2700)	10

Utwory na Fortepian

a) Łatwe dla dzieci

Bywał dziewczę zdrowe, Ojczyzna mnie woła.....	(3020)	20
Na Falach Dunaju, Walc, skrócony.....	(3012)	20
Skarbczyk 25 latwych utworów polskich.....	(3046)	80
Za Niemen het precz! het precz!.....	(3022)	20

b) Trudniejsze dla starszych

Cztery Prześlizne Marsze Polskie. No. 3146-48-50 i.....	(3152)	1.00
Ospaly i Gnuśny. Marsz Sokołów.....	(3070)	20
Polonez Kościuski. Patrz Kościusko na nas.....	(3076)	20
Polonez Ogińskiego. Pożegnanie Ojczyzny.....	(3100)	10
Wesele Kachny. Śześc charakterystycznych utw.....	(3108)	60

d) Utwory Taneczne

Biały Mazur No. 1 i 2, bardzo znane.....	(3348) i (3349)	35
Cztery Prześlizne Poleczki. Hu ha! Jazda wózek i.....	(3387)	1.00
Krakowiaki. Krakowianka jedna i Wesoł Krak.....	(3168)	20
Kuba Jurek. Jęde jo se od Kullka. Mazur.....	(3346)	25
Kujawiak, Oberek, Krakowiaki i Mazur. (3380-82-84 i.....)	(3386)	1.00
Pięć zeszytów Kujawiaków z Kujaw (3336-37-38-40 i.....)	(3342)	4.00
Skarbczyk Melodji Polskich, 20 utworów na 4 rece.....	(3420)	80
Zbiór 24 Krakowiaków w dwóch zeszytach.....	(3176)	1.40

BACZNOŚĆ PANOWIE DYRYGENCI!

Zastanówcie się, co możecie dostać za sumę \$1.00 lub \$2.00

a nawet i za pięć (\$5.00) dolarów.

(Utwory amerykańskie przebrane, nie nowe)

NUTY NA MAŁĄ ORKIESTRĘ, LUB KAPEŁĘ
(BRASS BAND)

CONCERT PIECES, SONGS, TWO STEPS, MARCHES,
WALTZES I INNE.

ZA \$1.00 PIĘĆ KAWAŁKÓW na Orkiestrę lub Kapelę.
ZA \$2.00 DWANAŚCIE KAWAŁKÓW na Orkiestrę lub K.
ZA \$5.00 PIĘCDZIESIĄT KAWAŁKÓW na Ork. lub Kap.

UWAGA: — Jest to wysprzedaż, więc prosimy zamówienie
wystać zaraz, póki mamy jeszcze zapas. Dobór utworów
my skuteczniamy.

BACZNOŚĆ ŚPIEWACY I ŚPIEWACZKI!

Nadzwyczajna taniość nut amerykańskich do śpiewu
solowego, lub więcej głosów z fortepianem.

Nuty o okładkach w kilku kolorach, nie nowe.

KONCERTOWE I POPULARNE
BALLADY, MIŁOSNE, HUMORYSTYCZNE, RZEWNE,
WESOŁE, SMĘTNE, MELODYJNE, ŻAŁOSNE,
POPULARNE I INNE.

ZA \$1.00 DZIESIĘĆ KONCERTOWYCH KAWAŁKÓW.
ZA \$1.00 PIĘTNAŚCIE POPULARNYCH KAWAŁKÓW.

UWAGA: — Najtańsze z tych kawałków są po 20c, większość
zaś od 50c do 75c za jeden kawałek, a ze względu na
wysprzedaż, zmniejszamy cenę dopóki zapas starczy. Dobór
utworów, my skuteczniamy.

ORKIESTRA AMATORSKA

dla początkujących w szkołach parafjalnych

Spis (20) Utworów

1. Z Dymem Pożarów, hy
2. Cześć Polskiej Ziemi
3. Niedłam Jaka spadnie
4. Bartoszu. Krakowiak
5. Pomoc dajcie mi rodacy
6. Tysiąc Walecznych
7. Nasz Chłopicki, Mazur
8. Boże coś Polskę, hymn
9. Na Wawel, Krakowiak
10. Ospały i gnuśny, marsz
11. Witaj majowa Jutrzen.
12. Niemasz to wiary, mar.
13. O gwiazdeczko, piosenka
14. Gdy naród do boju
15. Do broni ludy, marsz
16. Modlitwa przed bitwą
17. Czy widzisz na tej błoni
18. Stańmy bracia wraz
19. Już was żegnam
20. Jeszcze Polska nie zgin.

Skład instrumentalni

Skrzypce I, Skrzypce II, Skrzypce III i Fortepjan
lub na orkiestrę mandolinową
Mandolina I, Mandolina II, Mandola i Fortepjan

CENA \$2.00 NETTO

Dostarczamy poledynce głosy:

Skrzypce I, 50c; II, 25c; III, 25c; Gitarę 25c

Uwaga: Utwory te do wykonania tylko z fortepianem.
Cała klasa solo skrzypce, lub po pół klasy na dwoje
skrzypiec, jakoteż podzielić klasę na troje skrzypiec, lub
odwrotnie na mandoliny. Na życzenie dokładamy akomp.
Gitary (bez dopłaty) do orkiestry mandolinowej.

NA MAŁĄ AMATORSKĄ ORKIESTRĘ
Polonez Kościuszkowski (Druk Mimograficzny).....50c

NA WIELKĄ ZAWODOWĄ KAPEŁĘ DĘTĄ
Marsz Pogrzebowy Śpiewacki.....50c

PIĘŚNI NARODOWE I PARYOTYCZNE

Utwory na Pełną Orkiestrę lub Kapelę
Dla lepiei grających

Ceny: Na Orkiestrę \$1.00, Na Kapelę \$2.00

Spis (10) Utworów

1. Boże Coś Polskę. Hymn
2. Mazur 3go Mała
3. Z Dymem Pożarów
4. Wygnaniec
5. Jeszcze Polska nie zgin
6. Modlitwa przed bitwą
7. Polak nie sługa
8. Do lutni
9. Na groby bracia
10. Chłopicki. Mazur

Uwaga: Utwory te wydane są i na pełną Kapelę Dętą,
cena \$2.00 i jednocześnie wykonają je można jako akomp.
z chórami śpiewaczymi, męskimi lub mieszanyimi.

CZTERY MARSZE POLSKIE NA PEŁNĄ KAPEŁĘ DĘTĄ

Dla Muzyków Zawodowych

Opracowane przez B. J. Zalewskiego

CENA \$2.00 NET

1. Marsz Polaków
2. Marsz, Polska, Ruś i L.
3. Marsz Pobudki Wojsk.
4. Marsz Czołem Ojczyźnie.

PIĘĆ MARSZY POLSKICH NA PEŁNĄ KAPEŁĘ DĘTĄ

Dla Muzyków Zawodowych

Opracowane przez B. J. Zalewskiego

CENA \$2.00 NETTO

1. Marsz Pochodowy (So.)
2. Marsz ćwiczeiny (Sok.)
3. Marsz ćwiczeiny (Sok.)
4. Marsz z Polskich Mot.
5. Marsz z Polskich Melodji

CZTERY UTWORY TANECZNE NA PEŁNĄ ORKIESTRĘ

Dla muzyków zawodowych

Opracowane przez B. J. Zalewskiego

CENA \$2.00 NETTO

1. Polonez Ogińskiego
2. Znal. Szczęście, walc
3. Oj ten mazur, czysta b.
4. Wesele, Kujawiak

CZTERY UTWORY TANECZNE NA PEŁNĄ KAPEŁĘ DĘTĄ

Dla Muzyków Zawodowych

Opracowane przez B. J. Zalewskiego

CENA \$2.00 NETTO

1. Doduś, Oberek
2. Krakowiak Ludowe
3. Lubraniec, Kujawiak
4. Oj ten mazur, czysta b.

Zamówienia nadsyłać prosimy:

B. J. ZALEWSKI, 1505 Tell Pl., Chicago, Ill.

Chcąc uniknąć zwłoki, prosimy nadesłać pieniądze zgóry, dołączając 10% na zwykłą pocztę

NOWOŚCI MUZYCZNE

Większość dopiero co wyszła z pod prasy

ŚPIEWY NA 1 GŁOS Z AKOMP. FORTEPIANU.

PIOSNKA (571) Eug. Walkiewicz. "Halineczko Dziewczyneczko." Na solo Bas-Baryton, dedykowane Panu Janowi Haberskiemu, na 1 głos z akomp. fortepianu. 25c.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (572) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnaj cię o Polsko ma." Solo lub duet z akomp. fortep. 26c.

ŚPIEWY NA 2 I 3 GŁOSY Z FORT. LUB A CAPELLA.

CZTERY PIEŚNI LUDOWE (926) Wiechowicz-Kaczkowski. 1. "Kiedy będzie." 2. "Nie wyganiaj pastereczko." 3. "Oj i w polu jezioro." 4. Obertas "Dalej bracia." Na chór żeński a capella. 15c.

CZTERY PIEŚNI LUDOWE (928) Raczkowski-Zalewski. 1. "Paśpastereczka." 2. "Są na boru szyszkii." "Hejże ino fijołeczku." 4. "Góralu, czy ci nie żal?" Na chór 4 gł. żeński a capella. No. 4 na 3 gł. z fort. 15c.

PIEŚŃ ŻEGLARSKA (675) D. Czyżewski. "Wesoło żeglujmy, wesoło," na chór dwu-głosowy, z akomp. fortep. 32c, tuzin \$2.75.

PIEŚŃ ZGODY (909) Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Opracowany z poloneza "Witaj Królu," na chór żeński 3-głosowy, z akomp. fortep. 42c.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (724) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnaj cię o Polsko ma." Solo Duet, lub chór żeński, z fortep. 26c.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (918-3100) Ogiński-Zalewski. "Żegnaj cię o Polsko ma." Solo, Tercet lub chór trzy-głosowy żeński z fortep. 11c.

SCHERZO (729) Ed. Poniecki. "Siedzi w oknie cały ranek," na chór żeński z tow. fortep. 15c.

TĘDY, TĘDY LECIAŁ PTASZEK (832) Wł. Żeleński. Solo Duet, lub chór żeński z fortep. 30c.

TRZY ŚPIEWY (972) O. M. Żukowski, na chór trzy-głosowy. 1. Koncert "W cieniowym borze" a capella. 2. Dwa Serca "Gdzieś zrubiliam serce" z fortep. 3. Podobno kocham go "Kiedy biegnę" z fortep. 15c.

TRZY UTWORY (904) B. Debiński - Moniuszko - Mendelssohn. 1. Marzenia o wiosnie, "O! widać i słychać." 2. Znasz li ten kraj? 3. "Różyczko" Różyczki białe. Na chór 3 gł. żeński, z akomp. fortep. 45c.

WARSZAWIANKA (940) Eug. Walkiewicz. "Oto dziś dzień krwi i chwały," na trzy głosy a capella. 15c.

ŻMUDZ (902) B. Debińskiego No. 3 z kantaty Pieśń o Ziemi Naszej. Na sopran solo i chór żeński trzy-głosowy z akomp. fortep. 62c.

ŚPIEWY NA CHÓRY MIESZANE Z FORT. LUB A CAPELLA.

BOHATEROWII (1082) Kurpiński-Bartkiewicz. "Nieśmiertelność! Nieba w nagrodę ci daję." Z roku 1814. Na chór mieszany, z akomp. fortep. 15c.

CHÓR NOCNY (1003) J. Bizet. "Mrok głębiej sęga w dal." Na chór mieszany a capella. 10c.

CHÓR WIEŚNIAKÓW (1001) z opery "Princ Igor." Muzyka A. Borodina, tekst opracował B. J. Zalewski. "Szum z burzą wiruje." Na chór mieszany z akomp. fortep. 20c.

CZTERY PIEŚNI (1011) Dietz-Urbank. 1. Pieśniarz "Pewec" — "Der Saenger." Na chór mieszany z akomp. fortep. i skrzypiec, tekst polski, czeski i niemiecki. Utwór konkursowy. 2. Władysław Jagiełło. 3. Rota. 4. Nasze Hasło. 55c.

CZTERY LUDOWE PIOSENKI (1070) Kotarbiński-Bartkiewicz-Sobieski-Kazuro-Szopski-Wiechowicz. 1. "Niech orły w górze." 2. Na fujarkę "A za lasem wołki moje." 3. Krakowiak "Daleko, daleko." 4. Kolysanka "Usnij że mi, usnij." Na chór mieszany a capella. 15c.

CZTERY UTWORY (1084) Maszyński-Land-Weber. 1. Ostatnia Róża "Tyś ostatnia, o różo ma." 2. Dom rodzinny "O domu rodzinnym." 3. Barkarola "Już szemrze nurt wody." 4. Obertas "Dalej bracia ha-sa, hasa." Na chór mieszany a capella. 15c.

DWA UTWORY (1022) Eisner-Gruber. 1. Świała noc "Cicha noc." 2. Cnota i Rozum "Próżno na płasek." Na chór mieszany a capella. 10c.

DWA UTWORY (1104) Rzepko-Schumann. 1. Kolysanka "Kotysz go, aniele." 2. Powitanie wiosny, "Przybyszaj hoża." Na chór mieszany a capella. 10c.

DWA UTWORY (1149) Weber-Abt. 1. Wiosna, "Gdy uroczy maj." 2. Barkarola z opery "Oberon," "Już szemrze nurt wody" chór mieszany a capella. 10c.

DWA UTWORY (1085) Maszyński-Schubert. 1. Krakowski Wesele "Jasełek" Krakowiak "Zakwitła nam ruta." 2. Lipa "Nad źródłem lipa rośnie." Na chór mieszany. 15c.

DWIE PIEŚNI NARODOWE (1072) Ka. K. Klein Op. 19. 1. Manifest ludu kantata "Wzniósł głowę naród." 2. Polska Marsylianka "Do broni, minął dzień przemocy." Na chór mieszany a capella. 15c.

HYMN POLSKI ZMARTWYCHWSTAŁEJ (1114a) Ka. J. Surzyński, słowa J. Słowackiego, na chór mieszany z akomp. fortep. 26c.

KRAKOWIAK (1099) E. Poniecki. "Nasza Krakowianka," na chór mieszany a capella. 15c.

NOC MAJOWA (1180) Wł. Żeleński. "W noc majową." Na chór mieszany z akomp. fortep. 42c.

OKRĘŻNE (1090) Z. Noskowski. "U naszego pana," na chór mieszany, z akomp. fortep. 15c.

PIEŚŃ ZGODY (1080) Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Opracowany z poloneza "Witaj Królu," na chór mieszany, z akomp. fortep. 50c.

PIOSNKA ŻOŁNIERSKA (1000) Muzyka A. Archangielskiego, tekst opracował B. J. Zalewski "Zmroku cień na ziemię pada." Na chór mieszany, a capella. 20c.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (1098) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski "Żegnaj cię o Polsko ma." Na chór mieszany z fortepianem 11c.

TRZY MAZURY (1051) Sobieski-Poniecki-Maszyński. 1. Mazur "Hej zakwitła." 2. Ostatni Mazur "Huczą basy." 3. Mazur z "Jasełek" "Hej, ha! na bok z drogi." Na chór mieszany a capella, numer 3 z fortep. 30c.

TRZY UTWORY (1055) Gall-Moniuszko-Noskowski. 1. Jest sobie kosiarz. 2. Dzieweczka nad rzeczką, "Płynie czysta rzeczka." 3. Na jagody, "Zawitał nam dzionek." Na chór mieszany a capella. 10c.

TRZY PIEŚNI (1058) Jansen-Koschot-Maszyński-Nowowiejski. 1. Krakowiak z Jasełek "Krakusowa góra." 2. Pieśń o Orle "O śmiały władco skał." 3. Sam Jeden. Na chór mieszany a capella. 15c.

TRZY UTWORY NARODOWE (1097) Nowowiejski-Poniecki. 1. Nowy hymn narodowy "Boże coś Polskę." 2. Polonez "Nasz sztandar." 3. Marsz Legionów "Hejże Orle." Na chór mieszany a capella. 30c.

WESELE WIEJSKIE (1092) Z. Noskowski. "Jużeś nie nasza dziewczucha." Na chór mieszany z fort. 30c.

ŚPIEWY NA CHÓRY MĘSKIE Z FORT. LUB A CAPELLA.

CZTERY PIOSENKI (1296) Gall-Maszyński. 1. Włazi kotek na płotek. 2. Cymcyrcymcy "Co się stało we dworze." 3. Jasi i Kasia. "Śladła na dębie zazula." 4. Polonez XVIII wieku "Z wysokich parnasów." Na chór męski a capella. 10c.

CZTERY PIEŚNI (1411) Appel-Kurpiński-Surzyński-Walkiewicz. 1--2-4 Warszawianka "Oto dziś dzień wrki i chwały." 3. Serenada "Dobranoc" na chór męski a capella. 10c.

DWADZIEŚCIA CZTERY (24) PIEŚNI LUDOWYCH (1295) Jan Gall. Opracowane na chór męski a capella, za komplet \$1.40.

DWA UTWORY (1322) Lachman-Walewski. 1. A ja sobie podyrgom. 2. Pię Kuba. Mel. lud. na chór męski a capella. 11c.

KOWALE (1223) J. Czubski. Na chór męski, sola i chóry, z akomp. fortep. 60c.

MARSZ MIEROSŁAWSKIEGO (1394) S. Surzyński. "Gdy Naród do boju," — oraz Pierwszy Maja "Zieloność i kwiaty." Na chór męski a capella. 10c.

MODLITWA KS. MARKA (1221) J. Czubski. Sola, duety, chóry, z akomp. fortep. na chór męski. 60c.

PIEŚŃ ZGODY (1320) Kurpiński-Walkiewicz-Zalewski. Opracowany z poloneza "Witaj Królu," na chór męski, z akomp. fortep. 50c.

POLONEZ OGNIŃSKIEGO (1376) Ogiński-Walkiewicz-Zalewski. "Żegnaj cię o Polsko ma." Na chór męski z fortepianem. 11c.

TRZY PIOSENKI (1374) Nowakowski-Liszt-Walter. 1. Włazi "Jest kraina." 2. Hej, harda dziewczyno." 3. Na pożegnanie. "Bądź zdrow." Na chór męski a capella. 10c.

ZA BROŃ! ZA BROŃ! "URRA UBIJ" (1398) Wachnianin-Zalewski. Solo, duet i chór męski a capella. 15c.

ŚPIEWY RELIGIJNE RÓŻNEJ TREŚCI, MSZE I T. D.

DWA UTWORY KOŚCIELNE (1856) Ka. J. Orszulik, C. M. 1. Veni Crator Spiritus. 2. Jesu, Dulcis Memoria. Na chór mieszany z organami. 30c.

OSIEM MSZY POLSKICH (2255) Eug. Walkiewicz Op. 51, No. 1, 2, 3, 4. Op. 52, No. 1, 2, 3, 4. Krótkie i łatwe, dla dzieci lub starszych, na 1 i 2 lub 4 głosy mieszane, a capella lub z organami. 42c.

PIEŚNI I PIOSENKI JANA GALLA NA CHÓRY MĘSKIE

Za komplet 70 pieśni \$2.00, w oprawie \$2.50 netto

Spis utworów zawartych w tomie I. (Chóry Męskie)

1. "Wesoły nam dziś dzień na- stał", pieśń wielkanocna	24. "Requiem aeternam" (oryg.).	49. "Boga Rodzico" pieśń ludo
2. Wiosna (orygin.).	25. "Czy to panna, czy mężatka"	50. "Hejże ino! fijołeczku leśny"
3. Noc (orygin.).	26. "Lacrimosa" (oryg.).	51. "Czego ty dziewczyno pod ja- worem stoisz" piosnka ludo
4. Serenada (orygin.).	27. "Benedictus" (oryg.).	52. "Na horodi buraczok" (piosn-
5. Dziad i baba. (St. Moniuszko).	28. "O gospodzie uwielbiona" —	53. "Jam sem chlopec sprawedy- ka ludowa).
6. Poleć pieśni z miasta... (St. Moniuszko)	29. "Agnus Dei" (orygin.).	54. "Oj, u poli try krynyceńki"
7. Wróżba znachora. (St. Moni- usko).	30. "Kaśka była latawica" (piosn- ka ludowa).	55. "Raz na warti ja stojaw" —
8. Dziwca w sinech stojła... a..	31. "Kiedy będzie słońce i pogo- da" (piosnka ludowa).	56. "Ja do iesa ne pudzem" (piosn- ka ludowa).
9. Toast (orygin.).	32. "U mynarza Marcina" (piosn- ka ludowa).	57. "O joj, joj..." (piosnka ludo- wa).
10. "Och ja nieszczęsnyj" (ruska	33. "Szumi Marica" (hymn naro- dowy bułgarski).	58. "Oj, ne szumy" (piosnka ludo- wa).
11. "Ne budu pa żenytyisia" (ruska	34. "Piosnka żołnierska" (szwedz- ka melodya z XVIII wieku).	59. "Oj, zakuwała sywa zazuleń- ka" (piosnka ludowa).
12. Kalyna (ruska piosnka ludo- wa).	35. "Czary" (orygin.).	60. "Oj, ty zore wiecznaja" —
13. "Letiwi orei" (ruska piosnka	36. "Lulajże Jezuniu" kołęda).	61. "Moja myła, premyłena" —
14. "Ne chody Hryciu" (ruska	37. "Pójdiesz ci ty przez las"	62. "Taj do domu ja ne zajdu"
15. "I szumyt i hude" (ruska	38. "Święty Boże" (pieśń ludowa).	63. "Tam u poli dołyna" (piosnka
16. "Oj, kracze, kracze" (ruska	39. "Jaś i Kasia" (piosnka ludo- wa).	64. "Tam u poli krynyceńka" —
17. "U susida" (ruska piosnka ludo- wa).	40. "Barkarola" (orygin.).	65. "Oj! szczoż bo to za woron"
18. "A wże try dni, try nedły"	41. "W żłobie leży" (kołęda).	66. "Zelenaja ruta" (piosnka ludo- wa).
19. "Każut lude szczom szczęsty- wa" (ruska piosnka ludowa).	42. "Ruta" piosnka ludowa).	67. "Hora, hora" (piosnka ludo- wa).
20. "Oj, Moroze, Morozeńku..."	43. "Chciało się Zosi jagódek" —	68. "Ne pidu do iesa z koniczka- my" (piosnka ludowa).
21. "O cōżes się zadumała" (piosn- ka ludowa).	44. "Kiedy ranne wstają zorze"	69. "Oj jichaw Czumak..." —
22. "Stoi jawor zielony..." (piosn- ka ludowa).	45. "Wśród nocnej ciszy" (kołęda).	70. "Hymn do Boga" (orygin.).
23. "Zyczenie" (Chopin).	46. "W tej kołędzie kto tam bę- dzie" (kołęda).	
	47. "Stoi Maryś w oknie" (piosn- ka ludowa).	
	48. "Ty ze mnie szydziś dziewcz-	

PIEŚNI I PIOSENKI JANA GALLA NA CHÓRY MIESZANE

Za komplet 75 pieśni \$2.50, w oprawie \$3.00 netto

Spis utworów zawartych w tomie II. (Chóry Mieszane)

1. Nad grobem Dartuli (orygin.).	26. "Boga Rodzico".	51. "Pędzi konik z miasta" (piosn-
2. Noc (orygin.).	27. Kalina (piosnka ludowa).	52. "Gdy się Chrystus rodzi" (ko- łęda).
3. "Pójdiesz ty przez las" —	28. Ruta (piosnka ludowa).	53. "W dzień Bożego Narodzenia"
4. Anioł pasterzom mówił (kołę- da).	29. "Przyjechało trzech na jed- nym koniu" (piosnka ludowa).	54. "Przyjm pieśń na powitanie"
5. "Wesoły nam dziś dzień na- stał" (pieśń wielkanocna).	30. "O cōżes się zadumała" (piosn- ka ludowa).	55. "Hejże ino! Mjoleczku leśny"
6. "Kto się w opiekę".	31. "Żebym ja był wiedział..." —	56. "Na horodi buraczok" (piosn-
7. "Lulajże Jezuniu" (kołęda).	32. "Już miesiąc zaszedł".	57. "Oj jichaw czumak" (piosnka
8. "Gdy w czystym polu" (piosn- ka ludowa).	33. "Nowy rok bieży" (kołęda).	58. "Jam sem chlopec sprawedy- wy" (piosnka lud. Lemków).
9. "Jezusa narodzonego" (kołęda).	34. "W polu ogródeczek" (piosnka ludowa).	59. "Oj, u poli trzy krynyceńki"
10. "Tryumfy króla niebieskiego"	35. "Dnia każdego" (pieśń św. Ka- zimierza).	60. "Zelenaja ruta" (piosnka ludo- wa ruska).
11. "Przybieżeli do Betleem pa- sterze" (kołęda).	36. "Kiedy ranne wstają zorze"	61. "Czego ty dziewczyno pod ja- worem stoisz" (piosnka lud.).
12. "Oj na hori ta żenci żnut" —	37. "Bóg się rodzi" (kołęda).	62. "Tam u poli krynyceńka" —
13. "Widala mene moja matyn- ka" (piosnka ludowa ukraiń- ska).	38. "Przez czyscowe upalenia" —	63. "Raz na warti ja stojaw" —
14. "A ja lublu Petrusia" (piosn- ka).	39. Jest sobie kosiarz" (oryg.).	64. "Oj! szczoż bota taj za wo- ron" (piosnka lud. ruska).
15. "Czas do domu, czas..." —	40. "Leć głosie po rosie" (piosnka ludowa).	65. "O joj, joj..." (piosnka lud.).
16. "Ta ne lublju ja ni Stečka..."	41. "Gdzież to jedziesz Jasiu" —	66. "Oj zakuwała sywa zazuleńka"
17. "Czajka" (piosnka lud. ukr.).	42. "Idzie żołnierz borem, lasem"	67. "Tam u poli dołyna..." —
18. "Jichaw kozak za Dunaj" —	43. "Zagrzmiała runęła w Betleem	68. "Oj! pianaż bo ja plana" —
19. "Czyja przyczyna" (piosnka lud.	44. "Wiosna" (orygin.).	69. "Moja myła, premyłena" —
20. "Ne chody Hryciu" (piosnka	45. "Ukrywać się nie przyda" —	70. "Hora, hora" (piosnka ludowa Lemków).
21. "U susida chata biła" (piosn- ka).	46. "Tam w ogródeczku" (piosnka ludowa).	71. "Ja do iesa ne pudzem" —
22. "Dziwca w sinech stojła..."	47. "Serce" (piosnka ludowa wło- ska).	72. "Oj ty zore wiecznaja" —
23. "Oj, Moroze, Morozeńku..."	48. "Wychodź Marysiu do drogi"	73. "Ne pidu do iesa z koniczka- my" (piosnka lud. Lemków).
24. "Wśród nocnej ciszy" (kołę- da).	49. "Prędzej, prędzej koniku" —	74. "Oj, ne szumy tuże duże..."
25. "Święty Boże".	50. "Hej! w dzień narodzenia"	75. "Hymn do Boga..." (orygin.).